

HELSINGIN KAUPUNGIN NUORISOASIAINKESKUS

SUUNNANTARKISTUKSEN KUMPPANUUSRAPORTTI

Erityissuunnittelija Suvi Kuikka

SUUNNANTARKISTUKSEN KUMPPANUUSRAPORTTI

Erityissuunnittelija Suvi Kuikka

Sisällys

1.	Johdanto	2
2.	Suunnantarkistuksen kumppanuusselvitys.....	3
3.	Kumppanuuksien nykytila	4
3.1.	Kumppanuuksien rakenteellinen ja sisällöllinen jaottelu	8
3.2.	Kumppanuuksien hallinnoinnin kehittäminen.....	10
4.	Yrityskumppanuudet.....	12
5.	Liitteet	14
	Liite 1. Hankintaprosessi ja tiivistelmä eri hankintavaihtoehtoja	14
	Liite 2. Oikeuspalveluiden muistio kumppanuussopimuksista	17
	Liite 4. Nuorisoasiainkeskuksen avustushjesäntö	25
	Liite 5. Markkinointi- ja yritysyhteistyöstrategia	25

1. Johdanto

Helsinki kasvaa väestömäärältään, mutta myös levittäytyy maantieteellisesti uusille asuma-alueille. Uusille asuma-alueille muuttavien palvelut, mukaan lukien nuorille tarkoitettut tilat, on pystyttävä jatkossa turvaamaan. Samanaikaisesti olemme tilanteessa, jossa julkinen talous, eikä vähiten kuntatalous, on kääntynyt kasvusta laskuun. Palvelut on organisoitava entistä niukempien resurssien turvin ja kohdennettava nykyistäkin tarkemmin sinne, missä tarve on ilmeisin. Yksi Helsinkiä kuvaavista piirteistä on asuinalueiden yhä suurempi eriytyminen hyvinvoivien ja korkean tulotason alueisiin ja taas vastaavasti alhaisen tulotason ja kasvavan sosiaali- ja terveystuen tarpeen alueisiin.¹

Nuorisosiainkeskuksen alueellisesti kattava toimitilaverkosto on luotu pääsääntöisesti 1980-luvulla vastaamaan sen aikakauden tarpeisiin. Niin nuorten kuin nuorisotyön olosuhteissa on tapahtunut voimakas muutos. Harrastustoiminnan monipuolistuminen ja olosuhteiden parantuminen on tosiasia tuohon aikaan verrattuna puhumattakaan sähköisen maailman tuomista muuttuneista mahdollisuuksista. Esimerkiksi muutoksesta käy myös viimeiset vuosikymmenet tasaisesti kasvanut asumisväljyys.

Taulukko 1. Asuntojen keskikoko ja asumisväljyys Helsingissä

Seuraavasta taulukosta käy ilmi asuntojen keskikoon ja asumisväljyyden muutos Helsingissä vuosina 1990-2012.²

	Asuntojen keskikoko	Asumisväljyys m²/henkilö
1990	60,3	30,6
1995	60,4	31,9
2000	61,8	32,6
2005	62,3	34,0
2010	63,0	34,2
2011	62,9	34,2
2012	62,9	34,1

Katso myös kartta uusien asuma-alueiden sijainnista <http://www.uuttahelsinki.fi/>.

Nuorisosiainkeskus on jo yli kahdenkymmenen vuoden ajan organisoinut osan nuorisotalo- ja alueellisista palveluistaan yhteistyössä järjestöjen kanssa. Sopimuksia on kutsuttu kumppanuussopimuksiksi. Osa sopimuksista on solmittu vuonna 1992 ja niitä on jatkettu toistaiseksi. Viimeinen tarkistus ja uudistus sopimukseen on tehty vuonna 2006.

Suunnantarkistuksen kumppanuusraporttia edelsi 2011 käynnistynyt nuorisosiainkeskuksen palvelustrategian uudistamiseen tähdännyt selvitystyö, jonka tehtäväksiänto oli ”Kolmannen sektorin roolin vahvistaminen nuorisosiainkeskuksen palvelustrategiassa”. Loppuraportti on nimetty *Järjestökumppanuuksien kehittämis- ja lisäämishankkeeksi*.³ Raportti on käsitelty nuorisolautakunnassa 26.4.2012.

¹ Helsingin tila ja kehitys 2013. Helsingin kaupunki. Tietokeskus.

http://www.hel.fi/hel2/tietokeskus/julkaisut/pdf/13_02_11_Tila_ja_kehitys2013.pdfHelsingin

² Helsingin kaupungin tietokeskus

http://www.hel.fi/hel2/tietokeskus/julkaisut/pdf/14_01_07_Tilastoja_39_13_Vihavainen.pdf

³ Nuorisosiainkeskuksen Järjestökumppanuuksien kehittämis- ja lisäämishanke. Loppuraportti. Jonna Oksanen 18.4.2012.

Ulkopuolinen tilintarkastus (Ernest & Young Julkispalvelut Oy), joka koski koko kaupungin talouden- ja päätöksenteon hoitoa, huomautti raportissa 9.2.2012, että vuonna 2011 tehdyt sopimukset olisi hankintalain mukaisesti pitänyt kilpailuttaa (JulkHankL 30.3.2007/348) tai vaihtoehtoisesti dokumentoida ja perustella syy suorahankintaan. Nuorisolautakunta edellytti kokouksessaan 10.5.2012 nuorisoasiainkeskuksen selvittävän ja selventävän kilpailutuksen menettelytavat vuoden 2012 kuluessa.

Syyskuussa 2012 nuorisoasiainkeskus esitti nuorisolautakunnalle aiemmin valmistuneeseen loppuraporttiin pohjautuen kahden nuorisotalon (Kivikko ja Tapulikaupunki) ylläpidon siirtämistä järjestöjen hoidettavaksi. Asia jätettiin pöydälle 27.9.2012 ja nuorisolautakunta päätti seuraavassa kokouksessa 30.10.2012 hylätä esityksen todeten päätöksessään ”Esityksestä ja sen valmistelusta puuttuu kokonaan keskustelu nuorten, alueiden asukkaiden ja muiden paikallisten ammatillisten toimijoiden kanssa. Esityksestä ei käy ilmi, että nuorisotalotoiminnan kilpailuttaminen tuo esityslistassa mainituilla nuorisotaloilla positiivisia vaikutuksia.”

Sittemmin sisäinen tilintarkastus on todennut vuoden 2014 raportissaan, että nuorisoasiainkeskus on luvannut selkeyttää sopimukseen liittyvän tilanteen vuoden 2014 kuluessa tapahtuvan suunnantarkistuksen prosessien yhteydessä ja on näiltä osin ilmoittanut jäämisestä odottamaan jatkotoimenpiteitä.

2. Suunnantarkistuksen kumppanuusselvitys

Järjestökumppanuuksien kehittämis- ja lisäämishankkeen raportin pohjalta on kaatuneen ehdotuksen jälkeen käynnistetty varhaisnuorisotyön ja maahanmuuttajatoiminnan pilotteja. Raportin ehdottamista toimenpiteistä on jäänyt elämään vain kolmessa nuorisotalossa toteutuva, iltapäiviin sijoittuva varhaisnuorten avoin toiminta.

Kumppanuustyön tarkistus- ja uudistustyö käynnistyi uudelleen nykyisessä muodossaan vuonna 2013 osana suunnantarkistusta. Nuorisoasiainkeskus tekee yhteistyötä toisten kaupungin hallintokuntien sekä kaupungin omistamien liikelaitosten kuten Palmian ja Taloushallintopalvelun kanssa. Tästä selvityksestä ne on selvyiden vuoksi rajattu pois ja keskitytty pääasiassa kolmanteen sektoriin.

Kumppanuusselvitys lähtee siitä, että jatkossakin nuorisoasiainkeskus tuottaa suurimman osan palveluistaan itse. Oman toiminnan ja ulkoistetun toiminnan muutoksista päättää aina lautakunta ja viime kädessä kaupunginvaltuusto.

Kumppanuuksien kartoituksen jälkeen toteutettiin kohderyhmälle elokuussa 2013 kysely, johon saatiin 64 vastausta (58 % kohderyhmästä). Kyselyn vastauksia tarkasteltiin ja työstettiin eteenpäin yhdessä *Nuorten tulevaisuustyöpajaksi* nimetyssä tilaisuudessa Kontulassa 24.9.2013.

Vuonna 2014 jatkettiin kumppanuuksien kokemusten, ajatusten ja kehittämis ehdotusten koontia niin järjestökumppaneiden, sidosryhmien kuin henkilöstön voimin. Ensimmäisessä Korjaamolla (12.5.2014) käydyssä keskustelussa oli mukana kaikkiaan 24 helsinkiläisen nuorisojärjestön edustajaa 22 eri järjestöstä.

Bengtsårin kumppanuuspäivään (10.6.2014) oli kutsuttuna järjestöjen lisäksi myös eri virastojen, liike-elämän ja erilaisten julkisten tahojen toimijoita sekä lautakunnan jäsenet. Osallistuneista oli kaikkiaan 22 järjestöjen, 10 Helsingin ja Espoon kaupunkien eri virastojen, neljä muun julkisen tahon ja kaksi nuorisolautakunnan edustajaa. Ajatuksia ja kehittämis ehdotuksia koottiin kumppanuustapaamisissa suoraan haastatteluilla sekä ryhmäkeskusteluissa.

Nuorisoasiainkeskuksen henkilöstölle järjestettiin kumppanuuksia käsittelevä foorumi (21.5.2014) ja kaksi kumppanuusaineistoja työstävää työpajaa (8.8. ja 11.8.2014) sekä kaikkien aineistojen yhteinen koostamispaja (13.8.2014). Lisäksi henkilöstöstä on haastateltu (maaliskuussa 2014) niitä toiminnanjohtajia ja esimiehiä, joiden työtehtäviin kumppanuusasiat läheisesti liittyvät. Viraston johtoryhmä on käsitellyt kumppanuuteen liittyviä linjauksia kokouksissaan 7.5.2014 ja 27.8.2014 ja henkilöstön ja työnantajan edustajista koostuvassa henkilöstötoimikunnassa asia oli esillä 11.9.2014.

Työn alla on lisäksi kaksi opinnäytetyötä, jotka käsittelevät kumppanuutta eri näkökulmista. Opinnäytetöistä Stefan Lomanin ja Marjo Mäenpään työ perustuu nuorisoasiainkeskuksen esimies- ja suunnittelutason henkilöstölle kesäkuussa 2014 tehtyyn lomakekyselyyn ja toinen, Marjo Niemisen työ, kumppanuus- ja sidosryhmien edustajien haastatteluihin keväällä ja alkukesällä 2014. Kumpikin työ valmistuu ennen vuoden vaihdetta ja tukee omalta osaltaan päätösten valmistelua.

3. Kumppanuuksien nykytila

Nuorisoasiainkeskus on toimijana näkyvä ja haluttu kumppani. Toiminnan lähtökohtana on avoimuus kumppanuuksille ja sitä kautta osaamisen ja keskinäisen tuen lisääntyminen nuorisotyössä ja toiminnassa nuorten kanssa. Kumppanuuksien avulla voimme parantaa nuorten hyvinvointia, toiminnan ja osallistumisen mahdollisuuksia ja sitä kautta osallisuutta yhteiskuntaan. Tällä tavoin voidaan varmistaa yhdessä toisten toimijoiden kanssa, että Helsinki on nuorille entistä parempi, turvallisempi ja toimivampi paikka asua ja elää.

Nuoret liikkuvat metropolialueella yli kuntarajojen, osittain kavereiden, opiskelun, työn tai harrastusten vuoksi. Siksi on luonnollista tehdä yhteistyötä naapurikuntien nuorisotoimesta huolehtivien kanssa. Nuorisotakuun toteuttaminen edellyttää jatkossa myös entistä enemmän yhteyksiä eri yritysten, oppilaitosten, kansaneläkelaitoksen ja valtionhallinnon edustajien kanssa.

Nuorisoasiainkeskus tekee luontevaa yhteistyötä kolmannen sektorin kanssa ja se voi olla lyhyt- tai pitkäkestoista. Se voi olla vapaamuotoista, avointa, joustavaa käytännön yhteistyötä tai perustua tarkoin määriteltyyn tavoitteelliseen ja seurattuun kumppanuussopimukseen, jossa on kirjallisesti sovitut tehtävät ja niihin liittyvät velvoitteet, työnjako, vastualueet ja kustannusten jakautumisen erittely. Kumppanuussopimukseen liittyy myös käyntikertojen seuranta ja niiden laskeminen nuorisoasiainkeskuksen tulostavoitteeseen. Mitä selkeämmin ja tarkemmin kumppanuuteen liittyvät velvoitteet ja odotukset on sovittu jo kumppanuutta solmittaessa, sitä toimivammaksi yhteistyö kehittyy.

Kumppanuuksia onkin solmittu ja yhteistyötä toteutettu hyvin monien erilaisten tehtävien ja toimintojen yhteydessä. Myös kumppanuuksien kustannukset vaihtelevat suuresti. Osa sopimuksista on pieniä erinä, lähinnä joitakin juoksevia kuluja koskevaa, osa taas ylittää

moninkertaisesti hankintalain määrittelemät kansalliset euromääräiset rajat. Kumppanuussopimuksissa on määritelty velvoitteet ja työnjako kummankin osapuolen osalta. Nuorisosiainkeskus on painottanut sopimuksissa, että se seuraa sopimuksia tarkastelemalla kulloistenkin strategisten painopistealueiden toteutumista toiminnassa. Järjestöjen ylläpitämien tilojen käyntikerrat lasketaan myös mukaan nuorisosiainkeskuksen tulokseen.

Kumppanuussopimusten solmimisen jälkeen nuorisosiainkeskuksessa on kiinnitetty huomiota nuorten osallistumiseen ja mahdollisuuksiin vaikuttaa itseään koskeviin asioihin. Erityistä painoa on Ruuti - nuorten vaikuttamisjärjestelmällä ja siihen liittyvällä nuorten toiminnalla.

Nuorisosiainkeskus tukee kumppanuuksien ohella kansalaistoimintaa monin eri tavoin kuten mm. avustuksin. Avustuksia ovat toiminta-avustus, palkkausavustus, leiriavustus ja projektiavustus. Projektiavustuksista myönnetään starttiavustuksia, kuljetusavustuksia sekä talokerhoavustuksia. Lisäksi tarjolla on toimintatiloja nimikkotiloina ja tilapäiskäyttöön tarkoitettuna. Toiminnan tueksi nuorisosiainkeskus ylläpitää myös audiovisuaalisten välineiden lainaamoja ja leirivälinelainaamoja, monistamoja ja taittopajaa sekä Nuorten luontotalon Wempaimistoa. Yhdistysten käytössä on lisäksi Meriharjun luontotalo, Pauligin huvila ja Uutelan kämpä Helsingissä ja Bengtsårin leirikeskus Hangossa ja Granön leirialue Sipoossa.

Nuorisosiainkeskuksen kansalaistoiminnan toimisto tukee erityisesti aloittavia toimintaryhmiä ja uusia yhdistyksiä, joille tarjotaan koulutusta ja neuvontaa tarpeen mukaan. Lisäksi yhdistyksiin pidetään yhteyttä säännöllisesti ilmestyvällä tiedotteella ajankohtaisista asioista.

Taulukko 2. Nykyiset kumppanuussopimukset

Sopimussisältö ja -taho	Sopimuksen voimassaoloaika/ Irtisanomisaika	Kumppanuus- sopimus € (vuosikustannus TP 2013)	Kiinteistö- kulut €
Nuorisotalot/-tilat			
Tapanilan nuorisotalo Tapanilan Erä ry	toistaiseksi/6 kk	128331,00	60802,57
Pukimäen nuorisotalo HNMKY	toistaiseksi/6 kk	130729,00	102063,36
Munkkivuoren nuorisotalo Stadin Nuorisoseurat ry	toistaiseksi/6 kk	128331,00	88266,49
Herttoniemenrannan nuorisotalo Helsingin Nuoret Kotkat piirijärjestö	toistaiseksi/6 kk	128331,00	81941,85
Puistolan nuorisotila ”Olkari” Kalliolan nuoret ry	1.9.2013 - 31.5.2014;	40 000,00 ⁴	Tila osa koulu- kiinteistöä

⁴ Sopimuskauden kustannuserä

	uusittu päättymään 31.12.2014	17 120,00	
Kivikon nuorisotalo Kalliolan Nuoret ry	toistaiseksi/6 kk	76 758,00	82997,00
Erillistoiminnot			
Nuorisotalon kunnostus ja ylläpito, nuorten työllistäminen Oranssi ry	31.12.2014	83.000,00	
Kumpulan koulukasvitarha Lasten ja nuorten puutarhayhdistys ry		109 000,00	91 000, 00
Sukupuolisensitiivinen työ Kalliolan Nuoret ry			
- Tyttöjen talo	toistaiseksi/6 kk	90 000,00	97 065,00
- Poikien talo	31.12.2014		20 339, 36
Yhdenvertaisuustyö			
Kalliolan Nuoret ry			
- maahanmuuttajatyö (Itä-Pasila)	toistaiseksi/6 kk	37 110,00	
ruotsinkielinen nuorisotiedotus Luckan Förening r.f.	31.12.2014	26 250,00	
Yökoris HNMKY	Sopimus allekirjoitettu 23.10.2013, voimassa toistaiseksi.		
Asemanseutu – keskusta-alueen työ; Walkers –kahvila, Aseman Lapset ry	Sopimusten jatko valmisteilla. Nykyinen sopimus 31.12.2014 asti.		
Katuväkivallan vastainen työ (Itä- Helsinki) Icehearts	Sopimus valmisteluvaiheessa		
Yhdessä liikkumaan 4 –hanke HNMKY, Icehearts ja O9HR	Sopimus hyväksytty hankkeen ohjausryhmässä, odottaa allekirjoitusta.		

Lisäksi nuorisoasiainkeskuksella on voimassa seuraavat varhaisnuorisotyön pilottien jatkosopimukset:

Varhaisnuorten avoin iltapäivätoiminta SDPL Helsingin ja Uudenmaan piirijärjestö	8.9.2014 – 31.5.2015. Molemmilla osapuolilla on oikeus purkaa sopimus päättymään välittömästi, mikäli toinen osapuoli olennaisesti rikkoo tai laiminlyö tämän sopimuksen ehtoja eikä korjaa rikkomustaan kohtuullisessa ajassa toisen sopijapuolen toimittamasta kirjallisesta huomautuksesta huolimatta.	25 €/tunti + valmisteluun 30 €/pvä
Varhaisnuorten avoin iltapäivätoiminta Mannerheimin Lastensuojeluliiton Malmin osasto	8.9.2014 – 31.5.2015. Molemmilla osapuolilla on oikeus purkaa sopimus päättymään välittömästi, mikäli toinen osapuoli olennaisesti rikkoo tai laiminlyö tämän sopimuksen ehtoja eikä korjaa rikkomustaan kohtuullisessa ajassa toisen sopijapuolen toimittamasta kirjallisesta huomautuksesta huolimatta.	25 €/tunti + valmisteluun 30 €/pvä

Varhaisnuorten avoin iltapäivätoiminta Helsingin NNKY	8.9.2014 – 31.5.2015. Molemmilla osapuolilla on oikeus purkaa sopimus päättymään välittömästi, mikäli toinen osapuoli olennaisesti rikkoo tai laiminlyö tämän sopimuksen ehtoja eikä korjaa rikkomustaan kohtuullisessa ajassa toisen sopijapuolen toimittamasta kirjallisesta huomautuksesta huolimatta.	25 €/tunti + valmisteluun 30 €/pvä
Varhaisnuorten avoin iltapäivätoiminta ja sen sisällä kerhotoiminta Vesaisten Helsingin piiri ry	01.09.2014–31.05.2015. Molemminpuolinen irtisanomisaika kesken sopimuskauden on 2 viikkoa.	15 €/tunti + 20 € suunnitteluun ja valmisteluun/pvä

3.1. Kumppanuuksien rakenteellinen ja sisällöllinen jaottelu

Suunnantarkistuksen yhteydessä on keskusteltu mm. nuorisoasiainkeskuksen tarjoaman toiminnan kohderyhmästä samoin kuin siitä, miten niukkenevilla resursseilla voidaan kattaa entistä suuremman nuorten joukon tarpeet.

Kumppanuuksien monimuotoisuuden ja erilaisten sisältöjen vuoksi nuorisoasiainkeskus ehdottaa tarkasteltavaksi seuraavia sisällöllisiä kokonaisuuksia: *erityisosaaminen, alueellinen nuorisotyö, leiri- ja ryhmätoiminta ja yleishyödyllisen toiminnan avustuksin tuettava toiminta*. Näiden kumppanuusosa-alueiden kehittämisessä tavoitteena on kattavien, laadukkaiden ja monipuolisten palveluiden organisointi mahdollisimman kustannustehokkaasti. Nuorisoasiainkeskus arvostaa myös kansalaisjärjestöjen, erityisesti nuorille suunnattua, toimintaa ja haluaa tukea ja vahvistaa toiminnan edellytyksiä ja kehittämistä. Tästä näkökulmasta katsottuna erityisen tervetulleita ovat uudet ja innovatiiviset toimintasisällöt.

Kumppanuusosa-alueiden sisältö käy ilmi seuraavasta taulukosta (yleishyödyllisen toiminnan avustusten merkitys on myös osittain läpileikkaava suhteessa toisiin osa-alueisiin):

Erityisosaaminen	Alueellinen nuorisotyö	Leiri- ja ryhmätoiminta	Yleishyödyllisen toiminnan avustukset
kulttuurinen nuorisotyö yhdenvertaisuus sukupuolisensitiivinen työ kestävä kehitys kohdennetun työn osa- alueet, esim. nuorten tieto- ja neuvontapalvelut, liikennetoiminta, seikkailukasvatus liikuntatoimintojen eri muodot	asuinalueiden nuorten toimintamahdollisuudet, nuorten osallistuminen alueen kehittämiseen, horisontaalinen alueellinen yhteistyö eri toimijoiden kesken ja nuorten aseman vahvistaminen	varhaisnuorten iltapäivien toiminta, koulujen loma-aikojen toiminta	avustukset toiminnan turvaamiseen, kehittämiseen ja suuntaamiseen tarpeen mukaisiin kohteisiin

Erityisosaamisen piirre on, että se ei kuulu, ainakaan kaikilta osin, nuorisoasiainkeskuksen varsinaisen osaamisen tai kehittämistyön piiriin. Helsingissä toimivat käytännössä lähes kaikki valtakunnalliset järjestöt, joista osa on kansainvälisten järjestöjen jäseniä Suomessa. Nuorisoasiainkeskuksella on hyvä tilaisuus hyödyntää myös uusinta kansainvälistä menetelmäkehittämistä järjestöjen yhteyksien kautta. Lisäksi on järkevää hankkia erityisosaamista sieltä, missä se parhaiten osataan sen sijaan, että hajotetaan omia voimavaroja liian monelle eri tasolle.

Jatkossa erityisosaamista tuetaan joko suoraan avustuksilla tai pitkäaikaisten sopimusten ollessa kyseessä, hankinta tapahtuu hankintalain mukaisesti normaalin hankintamenettelyn kautta. Tuolloin on tarkasteltava erityisosaamisen hankintatapaa suhteessa tarjoajien määrään.

Avustusten yhteydessä neuvotellaan järjestöjen kanssa menettelytavat yhteiskehittämiseen ja käytänteet tietotaidon vaihtamiseen ja levittämiseen omaan toimintaamme.

Alueellisen nuorisotyön järjestäminen ankkuroituu nykyisellään nuorisotalojen ja -tilojen ylläpitoon ja niiden ympärille rakentuvaan toimintaan. Rakentamisen ja väestönkasvun samoin kuin uusien asuinalueiden (mm. Jätkäsaari, Kalasatama, Kruunuvuorenranta, Kuninkaantammi ja jatkossa Keski-Pasila) myötä tilaverkkoamme on tarkasteltava alueiden tarpeiden mukaan. Alueellisen nuorisotyön järjestämisessä on kumppaneillamme tulevaisuudessa iso merkitys.

Nuorisoasiainkeskus voi ostaa palveluita uusille tai olemassa oleville alueille tai neuvotella yhteistyösopimuksia. Kummassakin tapauksessa edellytyksenä on, että tarjottu toiminta ei ole ristiriidassa kaupungin arvojen kanssa, perustuu nuorten osallisuuteen ja on laadukasta toimintaa. Jatkossa palvelujen hankinnat tulee toteuttaa hankintalakia noudattaen eli tarvittaessa myös kilpailutuksen kautta. Valintaperusteena on halvin hinta tai kokonaistaloudellinen edullisuus. Kokonaistaloudellisessa edullisuudessa vertailuperusteina voi olla laadullisia seikkoja. Sopimusten pituudeksi tavoitellaan 3+1 vuotta, jossa viimeinen vuosi toimii optioperiaatteella eli toteutuu kummankin osapuolen niin halutessa.

Alueellisen nuorisotyön toteuttamisen yhteydessä uusille ja innovatiivisille toteutuksille on tarvetta kaikkialla eikä vähiten uusien alueiden kehittämisen mahdollistamana. Koska uusilla alueilla ei ole vielä rakenteita, määritellään tarjouspyyntöä laadittaessa sisältövaatimuksiin alueen kansalaistoiminnallisia sekä nuorten toimintaa edistäviä toimintamuotoja. Toisaalta, koska aikaisempia käytänteitä ei ole, ei myöskään innovatiivisuutta ole kahlittu.

Yhtenä mahdollisena vaihtoehtona jollakin uudella asuinalueella voitaisiin kokeilla kilpailullista neuvottelumenettelyä, jota on eurooppalaisella tasolla käytetty nimenomaan PPP-hankkeissa (Public-Private-Partnership). Tuolloin arviointiraati valitsee palveluntoimittajan kilpailun sääntöjen perusteella.

Leiri- ja ryhmätoiminnan kasvatukselliset tavoitteet ovat omatoimisuuteen oppiminen, itsenäinen huolehtiminen omista arkisista toimista ja toiminta yhdessä toisten, erilaisten ja erilaisista taustoista tulevien ikätovereiden kanssa. Leiri- ja ryhmätoiminta on tyypillisimmillään toimintaa 9-12-vuotiaiden kanssa. Varhaisnuorten parissa toimivat järjestöt ovat miltei poikkeuksetta harjaantuneita em. toimintojen toteuttajia. Nuorisoasiainkeskuksen työ perustuu myös nuorten toiminnallisten ryhmien muodostumiseen ja niiden tukemiseen. Tästä esimerkkinä ovat mm. lukuisat kulttuuri-, liikunta- tai kansainvälisen toiminnan ryhmät.

Nuorisoasiainkeskuksen järjestämien leirivuorokausien määrä vuonna 2010 oli 11 570, vuonna 2013 vastaava luku oli 10 369. Viiden vuoden tarkastelujaksolla on leirivuorokausien lukumäärä vaihdellut melko vähän, ollen pääsääntöisesti hieman yli tai alle 10 000.

Varhaisnuorille tarkoitettujen leirien suurin kysyntä on kesäkuun alussa heti koulujen päätyttyä, kun vanhempien lomakausi alkaa usein vasta juhannuksen jälkeen tai jopa myöhemmin. Leiritoiminnan tarjonnalla niin nuorisoasiainkeskus kuin varhaisnuorisojärjestötkin voivat helpottaa perheen usein vaikeaa hoito- ja hoivatarpeen tilannetta lasten loma-aikana.

Leiritoiminta nuorisotyön menetelmänä toimii hyvin myös varttuneempien nuorten kanssa. Leiritoiminta mahdollistaa luottamuksellisten ja pitkäjänteisten suhteiden muodostamista ja syvempää nuorten tuntemusta. Leiritoiminnan yhteydessä vanhemmille nuorille voidaan myös tarjota kesätyöpaikkoja ja työssäoppimisen tilaisuuksia. Nuorisotalot ovat myös liittäneet leiritoimintaansa mukaan alueen vapaaehtoisia, jolloin palkatun henkilöstön tarvetta on voitu hieman rajata.

Nuorisoasiainkeskus haluaa tukea ja varmistaa, että varhaisnuorten leiri- ja ryhmätoimintaa on tarjolla riittävästi ja että toiminta on laadukasta ja monipuolista. Leiri- ja ryhmätoimintaa tuetaan ensisijaisesti avustuksilla ja tarjoamalla nuorisoasiainkeskuksen tiloja toimintaan. Leiritoimintaa voi myös kehittää päiväleiritoimintana, jolloin voimme tarvittaessa osoittaa sekä tiloja että ostaa toimintoja ostopalveluina alueellisen tarpeen mukaan.

Opetuslautakunta teki 2.9.2014 periaatepäätöksen opetusviraston koulujen lomavirkistystoiminnan tukemisen organisoimisesta nuorisoasiainkeskuksen toiminnaksi vuoden 2016 alusta.⁵ Opetuslautakunnan myöntämä lomavirkistystoiminnan tuki on vuonna 2015 yhteensä 557 000 euroa. Nuorisoasiainkeskuksen on tehtävä suunnitelma jo vuoden 2016 lomavirkistystoiminnasta siirtyvien määrärahojen käytöstä. Osalla määrärahasta nuorisoasiainkeskus hankkii ostopalveluina leiritoimintaa, joka kattaa koko koulujen kesälomakauden pituisen toiminnan.

Osa summasta voidaan käyttää leiriavustusmäärärahojen lisäämiseen. Tämä toimenpide edellyttää vuoden 2014 alusta voimaantulleen avustusohjesäännön päivittämistä. Asiaan liittyvät toimenpiteet tehdään vuoden 2015 aikana.

3.2. Kumppanuuksien hallinnoinnin kehittäminen

Nuorisoasiainkeskuksessa on organisaation sisällä järjesteltävä ja hiottava kumppanuuksiin liittyviä sekä hallinnollisia että toiminnallisia käytänteitä. Nuorisoasiainkeskuksen nykyisen organisaation mukaisessa jaottelussa alueellisten palvelujen osasto vastaa alueellisesta nuorisotyöstä ja keskitettyjen palvelujen osasto erityistoiminnoista, kuten kansalais- kulttuuri- ja kohdennetuista toiminnoista. Kumpikin osasto hallinnoi omaa talousarviotaan ja oman sisältöalueensa sopimuksia.

Yksi selkeästi havaittava ongelma on kumppanuussopimuksien hallinnassa, joka on hajallaan alueellisten palvelujen ja keskitettyjen palvelujen osaston kesken. Perusteena on sopimusten ankkuroituminen tiettyihin talousarvion kohtiin. Osaa kumppanuuksista kuitenkin sekä hyödynnetään että seurataan ja valvotaan kummallakin toiminnallisella osastolla. Sopimuksiin liittyvää taloutta seuraa lisäksi hallintopalvelujen osaston taloustoimisto. Kaikesta tästä aiheutuu työn turhaa päällekkäisyyttä ja epäselvyyttä siitä, kenen tehtävästä kulloinkin on kyse.

Sopimussisältöjen määrittely ja toteutumisen seuranta tapahtuu luonnollisimmin mahdollisimman lähellä sitä tasoa, jossa työtä tehdään. Hallinnollisesti on kuitenkin syytä keskittää kaikkien sopimusten allekirjoitusten ja päivitysten, tulosten seurannan ja raportoinnin hallinta selkeämmin johonkin yhteen pisteeseen mieluummin koko viraston tasolla. Tällä parannuksella viraston strategista suunnittelua ja toiminnan seuranta kumppanuuksien osalta olisi helpompi toteuttaa.

Tilanteeseen on tulossa osittainen parannus, kun kaupunki on juuri ottanut käyttöön valmisohjelmaratkaisun (Cloudia Oy) sopimusten seuranta ja riskienhallintaa ajatellen.

---

⁵Opetuslautakunta, asiakirja 08/2.9.2014.

<http://www.hel.fi/www/ojev/fi/paatoksenteko/opetuslautakunta/>

Ohjelmisto tulee näillä näkymin pilotoitajakson jälkeen myös nuorisoasiainkeskuksen käyttöön vuoden 2015 aikana ja järjestelmään on tarkoitus viedä myös vanhat sopimukset.⁶

Toinen kumppanuuksiin liittyvä piirre on myös, että huolimatta varsin korkeastakin taloudellisesta panostuksesta nuorisoasiainkeskuksen näkyvyys kumppanien toiminnoissa on lähes olematon. Nuorisoasiainkeskuksen näkyvyysvaatimusta ei ole jostain syystä kirjattu pitkäaikaisiin sopimuksiin. Kumppanuusosapuolten valitsema käytänte on jättää pääsääntöisesti määrittämättä nuorisoasiainkeskuksen rooli palveluntuotannossa tai toiminnoissa. Tämä antaa kuvan, että kyseessä olisi ikään kuin ostopalvelu, jonka taustaa asiakaspintaan ei tarvitse tuoda. Tavallisin käytäntö kuitenkin on, että vähintäänkin taloudellisen tukijan tunnukset ovat näkyvästi esillä niin verkkosivustoilla kuin painetuissa materiaaleissa ja lisäksi tapahtumien erillismainonnan yhteydessä.

Nuorisoasiainkeskus aloittaa vuoden 2015 alusta uusien sopimuksien valmistelun ja ehdottaa, että vanhat, toistaiseksi voimassa olevat sopimukset irtisanotaan päättymään vuoden 2016 kuluessa kun toimintaan liittyvät järjestelyt ovat kunnossa.

Voimassaoleva hankintalainsäädäntö on uudistettu (JulkHankL 30.3.2007/348) pitkäaikaisten sopimusten voimaantumisen jälkeen ja uutta kansallista hankintalakia valmistellaan parhaillaan Euroopan parlamentissa 15.1.2014 hyväksytyn hankintadirektiivipaketin mukaisesti. Uuden hankintalain on tarkoitus tulla voimaan viimeistään 2017 vuoden vaihteessa. Uuden hankintalain valmistelusta tiedetään jo, etteivät EU-kynnysarvojen rajat tule muuttumaan. Hankintojen kokonaisarvot lasketaan lyhyemmissä sopimuksissa joko koko kaudesta tai toistaiseksi voimassa olevien sopimusten osalta neljän viimeisen vuoden mukaisesti. Jos sopimuksessa on optiovuosi, se lasketaan mukaan sopimuskautteen. Kansallisesti lain valmistelussa tavoitteena on kohtuullistaa joitakin tarjouksen hylkäysperusteita, tuoda mukaan hankintapäätöksen perusteisiin sosiaalisten kriteerien ulottuvuus ja vauhdittaa siirtymistä sähköiseen tarjousmenettelyyn. Suorahankintaperusteisiin ei uudessa laissa ole tulossa muutoksia, koska ne perustuvat kauppaa sääteleviin kansainvälisiin sopimuksiin. Sen sijaan uusi laki tulee näillä näkymin helpottamaan neuvottelumenettelyn käyttöä hankinnoissa.⁷

Pääsääntö on, että kaikki yli 30 000 euroa suuremmat hankinnat tulee kilpailuttaa ja valinnan tulee kohdistua ennalta määriteltujen ehtojen mukaiseen menettelyyn. Hankintalaki (JulkHankL 30.3.2007/348) pitää sisällään useita eri hankintamenettelyjä, joita voidaan tilanteen mukaan soveltaa.

Hankintamenettelyssä tulee noudattaa hankintalain määrittelemän ylärajan jälkeisissä hankinnoissa joko valtionapua koskevaa säännöstöä tai sitten hankintalain soveltamisen erilaisia vaihtoehtoja. Valtiontuen (tarkoittaa myös kunnallista tukea) käyttöä säätelevät seuraavat kaksi säännöstöä: de minimis- sääntö (vähäisen tuen enimmäismäärä) ja Ryhmäpoikkeusasetus.

- de minimis –säännön eli vähäisen tuen enimmäismäärä on 1.1.2014 tulleen uudistetun säädöksen mukaan 200 000 euroa kolmen viimeisen verovuoden ajalta

- Ryhmäpoikkeusasetus koskee mm. sosiaali- ja terveyspalveluita, vapaa-ajan infrastruktuuria, kulttuurin ja kulttuuriperinnön edistämiseen liittyviä palveluita tai muuten puutteellisesti

---

⁶ Lisätiedot: Kaupunginkanslia, oikeuspalvelut, lakimies, varatuomari Pirkka Saarinen

⁷ Ukkola, Markus. Luento 16.9.2014, Tietosanoma Oy:n koulutus. (Markus Ukkola on ylitarkastaja ja uuden hankintalain valmistelijä työ- ja elinkeinoministeriössä)

toimivien markkinoiden vuoksi julkisista varoista tuettavia palveluita. Ryhmäpoikkeusasetus antaa kansallisille valtioille suuren päätösvallan mitä palveluja se luokittelee julkisin varoin tuettavaksi. Ryhmäpoikkeusasetus uudistui 1.7.2014. Uuden asetuksen mukaan yli 500 000 euroa kolmen viimeisen vuoden aikana ylittävien summien saajat tulee virallisesti ilmoittaa Euroopan unionin virallisilla verkkosivustoilla mahdollisia jälkitarkastustoimenpiteitä varten.⁸

4. Yrityskumppanuudet

Kaupunginhallituksessa 7.9.2009 hyväksytyt Helsingin kaupungin viestinnän ohjeet toteavat, että hallintokunnat voivat hakea omalle työlleen ulkopuolisten sponsorien tukea. Ohjeissa todetaan yhteistyön elinkeinoelämän ja muiden sidosryhmien kanssa lisäävän kaupungin markkinoinnin voimavaroja.

Nuorisoasiainkeskuksella on nuorisolautakunnassa 15.11.2004 hyväksytty markkinointi- ja yritys yhteistyöstrategia⁹ sekä sitä säätelevä sponsoroinnin eettinen ohjeisto.

Nuorisoasiainkeskuksen asiakkaiden, yhteistyökumppaneiden ja sidosryhmien kokonaisuuteen kuuluvat nuoret, nuorten huoltajat, nuorisoasiainkeskuksen työyhteisö, nuorisolautakunta, kaupunginhallitus ja -valtuusto, nuorisojärjestöt, muut järjestöt, tiedotusvälineet, muut hallintokunnat, pääkaupunkiseudun nuorisotoimet, muut kansalliset ja kansainväliset nuorisotoimijat ja ns. suuri yleisö.

Nuorisoasiainkeskuksella on edellytykset hakea toimintansa tueksi monenlaisia yrityksiä. Yhteistyössä painotetaan nuorisoasiainkeskuksen arvojen ja vastuullisuuden merkitystä ja tavoitteena on pitkäjänteinen ja kokonaisvaltainen sitoutuminen.

Yritysyhteistyön tavoitteena on muun muassa hyödyntää sen mukana syntyvää markkinointinäkyvyyttä, saada esiin sellaisia toimintoja, jotka houkuttelevat useampia murrosikäisiä nuoria toimintojen pariin ja hakea monipuolisia yhteistyöhyötyjä ja pitkällä tähtäyksellä kasvavia tuloja sponsorimarkkinoilta. Yhteiskunnassa voimistuva vastuullisen toiminnan tarve on nuorisoasiainkeskuksen kilpailukyvyyn ja toiminnan peruslähtökohtia ja vahvuuksia.

Nuorisoasiainkeskuksen yritys yhteistyön tarkoituksena on kehittää nuorisotyötä yritysten asiantuntemuksen avulla, hankkia tietotaitoa ja uudenlaista osaamista ja saada taloudellisia lisäresursseja nuorisotyöhön. Jokaiselle yritys yhteistyökumppanille räätälöidään omat yhteiskuntavastuulliset ja nuorisotyölliset projektit, jotka toteutetaan yhteistyössä nuorisoasiainkeskuksen henkilökunnan kanssa. Yhteistyön lähtökohtana on ns. yhteisen arvon ajatus (shared value) eli toiminnasta on oltava molemmille osapuolille sekä yhteiskunnalle niiden perustehtävää tukevaa hyötyä.

Käytetyt lähteet:

Helsingin tila ja kehitys 2013. Helsingin kaupunki. Tietokeskus.

Julkisten hankintojen yleiset sopimusehdot palveluhankinnoissa. JYSE 2014 PALVELUT. Valtiovarainministeriö. Heinäkuu 2014.

---

⁸ Työ- ja elinkeinoministeriön verkkosivusto www.tem.fi Haettu 29.9.2014.

⁹ Helsingin kaupunki, nuorisolautakunta esityslista/pöytäkirja 11/2004. 15.11.2004.

Karvinen, S (2009) Julkisten hankintojen kilpailuttaminen. Yritysjuridiikka. Maisterin tutkinnon tutkielma. Laskentatoimen ja rahoituksen laitos. Helsingin kauppakorkeakoulu.

Oksanen, J (2012) Nuorisoasiainkeskuksen järjestökumppanuuksien kehittämis- ja lisäämishanke. Loppuraportti.
Opetuslautakunta, asiakirja 08/2.9.2014.

Työ- ja elinkeinoministeriön verkkosivusto www.tem.fi Haettu 29.9.2014

Ukkola, Markus, luento 16.9.2014 ja Tietosanoma Oy:n koulutusaineisto *Julkisten hankintojen kilpailuttaminen*.

Vahtera, Eeva: SGEI-palvelut ja niiden sääntely. 15.2.2012. Info- ja kuulemistilaisuuden aineisto. Työ- ja elinkeinoministeriö.

5. Liitteet

Liite 1. Hankintaprosessi ja tiivistelmä eri hankintavaihtoehtoista

Hankintaprosessi

- 1) Hankinnan suunnittelu
- 2) Hankinnasta ilmoittaminen
- 3) Tarjoajien arviointi
- 4) Tarjouspyynnön laatiminen ja lähettäminen
- 5) Tarjousten kelpoisuuden tarkistaminen
- 6) Tarjousten käsittely
- 7) Päätöksen tekeminen
- 8) Hankintasopimuksen laatiminen
- 9) Oikeusturvakeinojen käyttö

Altmark Trans – kriteerit

Altmark Trans-tuomiossa määritellään neljä kumulatiivista kriteeriä, joiden täyttyessä kyseessä ei ole valtiontuki:

- Ensinnäkin edunsaajayrityksen tehtäväksi on tosiasiallisesti annettava julkisen palvelun velvoitteiden täyttäminen ja nämä velvoitteet on määriteltävä selvästi.
- Toiseksi ne parametrit, joiden perusteella korvaus lasketaan, on etukäteen vahvistettava objektiivisesti ja läpinäkyvästi.
- Kolmanneksi korvaus ei saa ylittää sitä, mikä on tarpeen, jotta voidaan kattaa kaikki ne kustannukset tai osa kustannuksista, joita julkisen palvelun velvoitteiden täyttäminen edellyttää.
- Neljänneksi, jos palveluntuottajaa ei valita sellaisessa julkisia hankintoja koskevassa menettelyssä, joka kykenee tuottamaan kyseiset palvelut julkisyhteisön kannalta vähäisimmin kustannuksin, tarvittavien kustannusten taso tulee määritellä vertaamalla niitä siihen, mitä hyvin johdetun ja vastaavankaltaisia palveluja tuottamaan kykenevälle keskivertoyritykselle koituisi ko. velvoitteiden täyttymisestä.
- Mikäli ehdot eivät täyty, kysymyksessä on valtiontuki, ja se tulee ilmoittaa komissiolle ennakkoon, jolleivät alla mainitut poikkeukset sovellu.

Lähde: www.tem.fi Haettu 9.9.2014

Tiivistys hankintojen menettelyvaihtoehtoista (JulkHankL 30.3.2007/348)

- Suorahankinta
- Avoin menettely
- Rajoitettu menettely
- Neuvottelumenettely
- Kilpailullinen neuvottelumenettely
- Puitejärjestely
- Suunnittelukilpailu

Nuorisoasiainkeskuksen kannalta mahdollisia vaihtoehtoja voidaan katsoa olevan useita. Suorahankinta on poissuljettu, sitä ei saa käyttää kuin erittäin harvinaisissa tapauksissa ja perustelujen on oltava pitävät. Suorahankintaa voidaan soveltaa, jos avoimessa tai rajoitetussa menettelyssä ei ole saatu tarjouspyynnön mukaisia tarjouksia. Toinen peruste voi olla tekninen, taiteellinen tai yksinoikeuden suojaamiseen liittyvästi vain tietty toimittaja voi toimittaa hankinnan. Suorahankintaa säätelee kansainvälinen kauppasopimus (GBA), joka pyrkii turvaamaan markkinoiden vapauden.

Avoin menettely on yksinkertainen hankintamenettely, jolla täytetään kansallisen kynnysarvon ylittävien hankintojen edellyttämä kilpailutus. Avoin menettely on käytössä yleisimmin tavarahankinnoissa, joihin se soveltuu. Avoimessa menettelyssä tarjouspyynnön on oltava kaikkien nähtävillä tai se on pyynnöstä toimitettava kaikille asiakirjaa pyytävälle.

Ensimmäinen lähtökohta joka tapauksessa kaikissa tapauksissa on, että hankintailmoitus jätetään asianmukaisesti Hilma – järjestelmään (www.hankintailmoitukset.fi)

Seuraavassa tiivistetysti erilaisista hankintamenettelyistä:

1. Rajoitettu menettely

Rajoitettu menettely on kaksivaiheinen hankintamenettely, jossa ensimmäisessä vaiheessa pyydetään kilpailutukseen osallistuvilta tahoilta ilmoitus osallistumishalukkuudesta. Hankintailmoituksesta tulee käydä ilmi, millä perusteilla tarjoajat valitaan jatkoon. Ilmoitusten perusteella valitaan jatkoneuvotteluihin ne, jotka saavat jättää tarjouksen. Jatkoon tarvitaan vähintään viisi tarjoajaa.

2. Neuvottelumenettely

Neuvottelumenettelyyn voidaan siirtyä vain avoimen, rajoitetun tai kilpailullisen neuvottelumenettelyn jälkeen, jos niissä ei ole saatu tarjouspyyntöä tai tarjousmenettelyä vastaavaa tarjousta. Menettelyyn valitaan vähintään kolme, joiden kanssa jatkossa neuvotellaan.

Neuvottelumenettelyä voi käyttää suoraan, jos hankinnan luonne ja riskit estävät etukäteen määritellyn kokonaishinnoittelun. Neuvottelumenettelyä käytetään erityisesti asiantuntijapalveluissa (perusteena käytetään tarjouspyynnön rajallinen mahdollisuus kuvata palvelun tarvetta). Käytetään myös tutkimus- ja kehitystehtävissä, joissa ei tavoitella taloudellista hyötyä.

3. Kilpailullinen neuvottelumenettely

Käytetään kun tavoitteena ovat uudet ja innovatiiviset ratkaisut ja tarjouspyynnön laatiminen on vaikeaa. Toteutukseen voi liittyä teknisiä, oikeudellisia ja rahoituksellisia yksityiskohtia, joita ei voi määritellä ennakolta. Käytetään infrastruktuurihankkeiden yhteydessä. Tarjousten valintaperusteena käytetään kokonaistaloudellista edullisuutta.

4. Puitejärjestely

Aluksi kilpailutetaan avointa, rajoitettua tai neuvottelumenettelyä käyttäen. Ensimmäisen kierroksen jälkeen mukaan listataan vähintään kolme, eikä ulkopuolisia enää oteta mukaan. Sovitaan tietyn aikavälin hinta ja tilattavat määrät eli määritellään puitteet.

Osan ehdoista voi jättää avoimeksi, mutta jos kaikista ehdoista on sovittu, voidaan toimittajalta hankkia jatkossa kilpailuttamatta lisää. Jos kaikista ehdoista ei ole sovittu, on kilpailutettava listatut toimittajaehdokkaat. Puitejärjestely voidaan solmia maksimissaan neljän vuoden mittaiselle ajalle.

5. Tarjousten käsittelyn vaihtoehdot

Tarjousten käsittelyssä on noudatettava tiettyjä ohjeita ja laissa on erikseen kielletty jälkitinkiminen. Valinnan perusteena käytetään joko halvinta hintaa tai kokonaistaloudellista edullisuutta. Jälkimmäisen yhteydessä vertailuperusteina voidaan käyttää laatua (esimerkiksi alan osaaminen ja sen näyttö), tekniset taidot (meillä esim. erityisosaaminen), ympäristöystävällisyys, käyttökustannukset. Myös toimijan taloudellinen vakavaraisuus voi olla yksi kriteereistä. Pelkkää hintaa ei suositella käytettäväksi valintaperusteena.

Palvelun toimittajasta päätettäessä harkintavalta ei saa nousta liian suureksi eli valintakriteeristö on määriteltävä jo etukäteen mahdollisimman tarkasti. Se ei luonnollisesti saa syrjiä eikä suosia ketään, ei esimerkiksi aiempaa toimittajaa.

Liite 2. Oikeuspalveluiden muistio kumppanuussopimuksista

TV/OIKE

24.8.2009

NUORISOASIAINKESKUKSEN KUMPPANUUSSOPIMUSTEN JÄRJESTÄMINEN

Taustaa

Nuorisoasiankeskuksen (Nk) kumppanuustalotoiminta aloitettiin 90-luvun alkupuoliskolla. Nk:n tavoitteena oli järjestöjen elinvoiman vahvistaminen, taloudellisen kustannussäästön tavoittelemine ja vaihtoehtoisen nuorisotalotoiminnan tuottaminen. Voimassa olevia kumppanuussopimuksia on yhdeksän eri järjestön tai toimijan kanssa. Nykyisiä kumppanuussopimuksia ei ole kilpailutettu.

Nk on pyytänyt arvioimaan kumppanuussopimusten järjestämisen eri vaihtoehtoja. Vaihtoehtoina ovat kumppanuussopimusten kilpailuttaminen ja kumppanuussopimusten eriyttäminen selvästi avustusten ja tukien piiriin niin, että sopimuksia ei voida pitää hankintasäännösten mukaisena hankintana.

Käytettävissä ollut aineisto:

- Nuorisoasiankeskuksen kumppanuussopimusten järjestäminen, luonnos 24.6.2009
- sähköpostikirjeenvaihto 25.6.-18.8.2009 TV/ Marko Luukkanen, Tony Reikko
- nuorisotalojen kumppanuussopimukset, 5 kpl:
  - o Nk/ Helsingin Nuoret Kotkat Piirijärjestö ry, Kumpulan nuorisotalo
  - o Nk/ Kalliolan Nuoret ry, Kivikon kumppanuusnuorisotalo
  - o Nk/ Helsingin Minijellonat ry, Laakavuoren nuorisotalo
  - o Nk/ Helsingin NMKY ry, Laakavuoren nuorisotalo
  - o Nk/ Tapanilan Erä ry, Tapanilan nuorisotalo

Seuraavassa on tarkasteltu nykyisiä kumppanuussopimuksia hankintalainsäädännön näkökulmasta ja niiden järjestelyn mahdollista siirtämistä avustusten piiriin.

Lainsäädäntö ja muu ohjeistus

Nuorisotyö

Nuorisolain (72/2006) 7 §:n mukaan nuorisotyö ja -politiikka kuuluvat kunnan tehtäviin. Nuorisotyön toteuttamisesta vastaavat kunnat, nuorisoyhdistykset ja muut nuorisotyötä tekevät järjestöt. Kunnan nuorisotyöhön ja -politiikkaan kuuluvat muun muassa nuorten kasvatuksellinen ohjaus, toimintatilat ja harrastusmahdollisuudet ja nuorisoyhdistyksien ja muiden nuorisoryhmien tuki. Nuorisotyötä ja -politiikkaa toteutetaan moniammatillisena yhteistyönä paikallisten viranomaisten sekä yhteistyönä nuorten, nuorisoyhdistysten ja muiden nuorisotyötä tekevien järjestöjen kanssa. Nuorisotyön keskeiset palvelut kunnassa eivät ole subjektiivisia oikeuksia, mutta hyvin hoidettu kunnallinen nuorisotyö koostuu näistä palveluista¹⁰.

Hankinnat

Julkisista hankinnoista annetun lain (348/2007) 5 §:n 1 momentin 1-kohdan mukaan hankintasopimuksella tarkoitetaan kirjallista sopimusta, joka on tehty yhden tai usean hankintayksikön ja yhden tai usean toimittajan välillä ja jonka tarkoituksena on rakennusurakan toteuttaminen, tavaran hankinta tai palvelun suorittaminen taloudellista vastiketta vastaan.

Hankintalain 64 §:n mukaan hankintayksikön on tarjousvertailussa huomioitava tarjoushintaan vaikuttava taloudellinen tuki, jonka se on itse aiemmin myöntänyt jollekin tarjoajalle.

Kaupungin sisäisistä ohjeista hankintoja koskevat hankintasääntö 12.11.2008 ja ohje harmaan talouden torjumiseksi kaupungin hankintojen yhteydessä 17.11.2008. Hankintasäännössä annetaan täydentävää ohjeistusta kaupungin hankintojen kilpailuttamiseen. Hankintasäännössä todetaan muun muassa, että hankinnan saa tehdä ilman tarjouskilpailua vain perustellusta syystä. Harmaan talouden ohjeessa on ohjeistettu kaupungin menettelytapoja harmaan talouden torjumiseksi hankinnan kilpailuttamisvaiheessa ja varsinaisessa sopimussuhteessa.

Avustukset

EY:n valtiontukisääntöjä koskevat puitteet määrittellään EY:n perustamissopimuksen artikloissa 87 - 89. Myös paikalliset viranomaiset, kuten kunnat, luetaan julkisen sektorin ja valtiontukisääntelyn piiriin. Valtiontuet ovat EY:n perustamissopimuksen artiklan 87.1 mukaan lähtökohtaisesti kiellettyjä. Artiklan 87 kohdissa 2 ja 3 määrittellään poikkeukset, joiden nojalla tukitoimenpiteet voidaan hyväksyä.

---

¹⁰ Hallituksen esitys 28/2005 s. 14

Valtiontukien määritelmä perustuu artiklan 87 kohdan 1 tulkintaan. Valtiontukisäännöt koskevat toimenpiteitä, joissa julkinen sektori myöntää yrityksille tukea tai muuta etua. Tuen muodolla ei ole merkitystä. Yleensä kyseessä on suora avustus tuen saajalle, mutta esimerkiksi myös kiinteistön markkinahintaa alhaisempi vuokra lasketaan tueksi.¹¹

Artiklassa 87.1 mainitulta valtiontuella edellytetään, että 1) julkisia varoja kanavoidaan julkisiin tai yksityisiin yrityksiin, 2) toimenpide vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla tuensaajaa, 3) etu on valikoiva kohdistuen vain tiettyihin yrityksiin ja 4) toimenpide vaikuttaa jäsenvaltioiden kauppaan. Yrityksen määritelmä on EY:n oikeuskäytännön mukaan laaja. Yrityksellä tarkoitetaan kaikkia taloudellista toimintaa harjoittavia yksiköitä niiden oikeudellisesta muodosta riippumatta. Toimenpiteestä on koiduttava taloudellista hyötyä, jota yritys ei saisi tavanomaisessa liiketoiminnassaan, jolloin yritys asetetaan kilpailijoitaan edullisempaan asemaan. Valikoivuus tarkoittaa sitä, että viranomainen käyttää harkintavaltaa ja viranomaistoiminnalla vaikutetaan näin yrityksen ja sen kilpailijoiden väliseen asemaan markkinoilla. Valtioiden välisen kaupan vaikutuksen osalta riittää, kun voidaan osoittaa, että tuensaaja harjoittaa taloudellista toimintaa ja toimii markkinoilla, joilla esiintyy jäsenvaltioiden välistä kauppaa. Tuensaajan liiketoiminnallisella tai oikeudellisella asemalla ei ole merkitystä. Voittoa tuottamaton järjestökin voi siis harjoittaa taloudellista toimintaa.¹²

Komissio valvoo valtiontukia. Komissiolle on ilmoitettava ennakoon kaikista suunnitelluista tukiohjelmista tai hyväksyttyihin tukiohjelmiin kuulumattomista yksittäisistä tuista. Komissiolle tehdään ennakkoilmoitus myös, jos kyseessä on yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvä palvelu, ns. SGEI-palvelu¹³. Pienet tukimäärät eivät vaikuta jäsenvaltioiden väliseen kilpailuun ja kaupankäyntiin. Tällainen tuki jää 87.1 artiklassa määritellyn tukikiellon ulkopuolelle.¹⁴ Ns. de minimis -asetuksen puitteissa yritykselle on mahdollista maksaa tukea enintään 200 000 euroa kolmen verovuoden aikana. Summassa tulee huomioida kaikkien eri viranomaisten yhteensä de minimis -tukena kyseisenä ajanjaksona myöntämä rahoitus. Tuki voi olla lähtökohtaisesti tarkoitettu mihin tahansa yrityksen kustannuksiin, kunhan yrityksen

¹¹ Työ- ja elinkeinoministeriön www-sivut <http://www.tem.fi/index.phtml?s=86> 24.8.2009

¹² Työ- ja elinkeinoministeriön www-sivut <http://www.tem.fi/index.phtml?s=87> 24.8.2009

¹³ SGEI-palvelulla tarkoitetaan yleishyödyllisiä taloudellisia palveluja, joiden saatavuuden turvaaminen katsotaan yhteiskunnallisesti niin tärkeäksi, että viranomainen voi asettaa palveluntuottajalle julkisen palvelun velvoitteen. Tällaisia palveluja ovat esim. asumiseen, energiantuotantoon, liikenneyhteyksiin ja terveydenhuoltoon liittyvät palvelut. Luokittelu SGEI-palveluksi voi olla toimiva ratkaisu tilanteessa, jossa todellista kilpailua ei saada aikaan. Työ- ja elinkeinoministeriön www-sivut http://www.tem.fi/files/24133/110809_SGEIinWebVers.pdf 24.8.2009

¹⁴ Työ- ja elinkeinoministeriön www-sivut <http://www.tem.fi/index.phtml?s=87> 24.8.2009

kaikki eri lähteistä kolmen verovuoden aikana saama de minimis -tuki ei ylitä 200 000 euron rajaa.¹⁵

Helsingin kaupungin avustusohjeiden 21.1.2002 mukaan avustuksen myöntämisen yleisenä edellytyksenä on, että avustettavan toiminnan tulee tukea ja täydentää avustuksia myöntävän viranomaisen toimintaa ja tavoitteiden toteutumista. Avustettavan toiminnan tukeminen ei saa vääristää kilpailua. Avustusohjeissa todetaan, että avustuksia myönnetään kirjallisen hakemuksen perusteella ja myönnettävästä avustuksesta tehdään päätös. Ohjeiden mukaan on otettava huomioon, että ostopalveluna hankittavaan toimintaan ei myönnetä avustuksia.

Nk:n oman avustusohjesäännön 1.12.1993 mukaan nuorisolautakunta myöntää hakemuksesta yleis-, palkkaus-, leiri-, nimikkotila- ja vuokra-avustuksia sekä projektiavustuksia yleensä vuosittain tai esimerkiksi projektikohtaisesti.

Kumppanuussopimustilanne nykyisin

Sopimuskumppaneina on yllä mainitussa viidessä sopimuksessa nuorisotoimintaan keskittyneitä järjestöjä ja yhdistyksiä. Kumppanuussopimukset koskevat alueellisen nuorisotyön järjestämistä ja ne ovat olleet kunkin nuorisotalon osalta voimassa vuodesta 2006 lähtien toistaiseksi kuuden kuukauden irtisanomisajoin.

Sopimuksissa on määritelty pääpiirteittäin Nk:n ja kumppanien yhteinen tavoite, joka on Nk:n ja järjestön/yhdistyksen (jäljempänä yhdistys) yhteisten arvojen ja toiminta-ajatusten toteuttaminen. Myös nuorisotyön toimintamuodot ja kohderyhmä on määritelty. Sopimuksissa on mainittu, että toiminnassa otetaan huomioon Nk:n tulostavoitteet.

Nk on sitoutunut tukemaan kutakin yhdistystä kustannusten korvauksena n. 60.000 – 110.000 eurolla vuodessa. Sopimuksen kohteena olevan toiminnan suunnittelun vetovastuu vaihtelee sopimuksittain. Joissakin sopimuksissa vetovastuu on Nk:lla, muutamissa vetovastuu on yhdistyksellä. Nuorisotalojen talouden ja hallinnon järjestämisvastuu on yhtä yllä mainittua sopimusta lukuun

---

¹⁵ De minimis-menettelystä tarkempia tietoja: työ- ja elinkeinoministeriön www-sivut <http://www.tem.fi/index.phtml?s=497> 24.8.2009. Komissio on 3.6.2009 päätöksellään hyväksynyt Suomen 500 000 euron väliaikaisen yritystukiohjelman. Ohjelman puitteissa voidaan myöntää tukea yhdelle yritykselle enintään 500 000 euroa vuosien 2009 ja 2010 aikana. Ks. <http://www.tem.fi/index.phtml?s=86> 24.8.2009.

ottamatta yhdistyksellä. Kivikon kumppanuusnuorisotalon osalta Nk vastaa siitä yhteistoiminnassa Kalliolan Nuoret ry:n kanssa.

Sopimuksissa on edellytetty, että yhdistys palkkaa ohjaajia ja muuta henkilökuntaa nuorisotaloon. Lähes kaikissa sopimuksissa yhdistyksen henkilökunnan lukumäärä on määritelty, esim. ”yhdistys vastaa kahden riittävän koulutuksen saaneen nuoriso-ohjaajan palkkaamisesta”. Kumppulan nuorisotaloa koskevassa sopimuksessa yhdistyksen palkkaaman henkilökunnan lukumäärä on jätetty avoimeksi. Muutamiin nuorisotaloihin Nk on palkannut myös omia ohjaajiaan.

Kumppanuussopimusten nuorisotalokiinteistöistä viisi on kaupungin omia ja kolme ulkopuolisia vuokrakohteita. Sopimuksissa Nk:n vastuulle on yleensä määritelty kiinteistöön liittyvistä kuluista huolehtiminen, muun muassa vuokrat, kiinteistöverot ja muut veronluonteiset maksut, rakennuksen ja ulkoalueiden huolto ja kunnostus, lämmitys-, vesi-, jätevesi- ja jätehuoltokustannukset, siivouskulut, vesi- ja palovahingot ja kiinteistöön liittyvästä irtain.

Yhdistyksen vastuulle on työntekijöiden palkkaamisen lisäksi määritelty useimmiten irtaimistoon liittyvät kulut ja ns. juoksevat kustannukset (häilytysopimukset, jäsen- ja irtaimistovakuutukset, puhelinkulut) ja muut nuorisotalotoiminnasta aiheutuneet kustannukset. Kivikon kumppanuusnuorisotaloa koskevassa sopimuksessa yhdistys vastaa ainoastaan kahden työntekijän palkkaamisesta ja yhdistyksen oman omaisuuden huollosta ja korvaamisesta ja Nk vastaa kaikista muista nuorisotaloon liittyvistä kuluista, myös esimerkiksi puhelin ym. kuluista. Laakavuoren nuorisotalossa toimiva Helsingin NMKY ry vastaa ainoastaan kahden nuoriso-ohjaajan palkkaamisesta.

Sopimuksissa on mainittu, että Nk valvoo toimintaa käymällä läpi yhdistyksen tilinpäätöstä ja toimintakertomusta. Nk käy yhdistysten kanssa vuosittaisen tulos- ja kehityskeskustelun, jossa arvioidaan toiminnan tuloksellisuutta ja asetetaan palvelutavoitteet. Yhdistyksen työntekijät toimivat tiiviissä yhteistyössä Nk:n kanssa osallistumalla kokouksiin, tapahtumiin ja työryhmiin. Heillä on myös mahdollisuus osallistua Nk:n järjestämiin koulutuksiin.

Yhdistyksillä on pääsääntöisesti oikeus vuokrata nuorisotalon tiloja eteenpäin nuorisolautakunnan ehtojen mukaisesti, mutta tuotot on käytettävä nuorisotalotoimintaan. Joissakin tapauksissa yhdistys saa käyttöönsä ”jäsenkorteista” saadut tulot. Yhdistyksillä on oikeus käyttää ulkopuolisia taloudellisia tukijoita toiminnan rahoittamiseen.

Kysymyksenasettelussa on oleellista tarkastella nykyisiä kumppanuussopimuksia hankintalainsäädännön valossa. Mikäli kumppanuussopimukset määritellään hankintasopimuksiksi, ne tulee kilpailuttaa hankintasäännösten mukaisesti.

Hankintasopimuksella tulee olla taloudellista arvoa. Taloudellista arvoa on sopimuksella, josta maksetaan rahallinen korvaus tai joka oikeuttaa tarjoajan muuhun hankintayksikön myöntämään taloudelliseen hyötyyn. Sopimusta ei ole katsottava hankintasopimukseksi, jos sen pääasiallisena tarkoituksena on muun toiminnan kuin hankinnan toteuttaminen. Kansallisessa oikeuskäytännössä hankintaa koskevan tarkastelun lähtökohtana on ollut se, muodostaako järjestely tai sopimuskokonaisuus jakamattoman kokonaisuuden, josta hankintaa ei voida erottaa. Oikeuskäytännössä jakamattoman kokonaisuuden on katsottu kuuluvan hankintalainsäädännön soveltamisalaan vain silloin, kun hankinnan osuus kokonaisuudesta on olennainen.¹⁶ Oikeuskäytännössä on kiinnitetty huomiota myös sopimuskumppanien asemaan toisiinsa nähden. Kyseessä on julkinen hankinta, jos kunta hankkii vastiketta vastaan palveluita muodollisesti erilliseltä ja päätöksenteon kannalta itsenäiseltä yksiköltä¹⁷.

Kirjallisuudessa on katsottu, että mikäli annettava rahoitus kohdistuu selvästi yksilöityyn palvelutoimintaan, ja se kilpailutetaan avoimesti, ei rahoitus ole julkista tukea. Selkeästi kilpailuttamisvelvollisuuden ulkopuolelle jäävät sellaiset tavanomaiset yritystuet, joita myönnetään yleisesti elinkeinotoimintaan. Tällaisissa yksipuolisissa tukipäätöksissä tuen myöntäjä ei edellytä mitään konkreettista vastasuoritusta eikä tuella toteuteta hankintayksikön tehtäviä. Hankintayksikön yhdistykselle tiettyyn palvelutoimintaan myöntämä tuki voi olla luonteeltaan verrattavissa hankintaan. Tuki voidaan myöntää päätöksessä yksilöityyn tarkoitukseen, siihen voi sisältyä toiminnan toteuttamiseen liittyviä ehtoja ja valvontaa tai muu vastasuoritusvelvoite, johon saaja sitoutuu. Mikäli avustus tai muu tuki myönnetään molempia osapuolia sitovan sopimuksen eikä yksipuolisen tukipäätöksen muodossa, on sopimus yleensä hankintasopimus. Vaikka tuki ei kattaisi kaikkia aiheutuvia kustannuksia, voi kyseessä olla hankintalain 5 §:n 1 momentin 1-kohdassa tarkoitettu ”palvelun suorittaminen taloudellista vastiketta vastaan”.¹⁸

---

¹⁶ Hallituksen esitys 50/2006. Oikeuskäytännöstä esimerkkinä KHO 1999 t. 3887: Kyseessä oli tuloa tuottava sopimus ilmaislehden jakelukanavan luovuttamisesta jakelukanavamaksua vastaan. Sopimuksen osana oleva ilmoitustilan saaminen lehdestä ei ollut olennainen osa sopimusta ja se oli liitännäinen sopimuksen kohteeseen. Kyseessä ei ollut julkinen hankinta. Tapauksessa KHO 15.2.2002 T 19 oli kyse sekamuotoisesta sopimusjärjestelystä, kyseessä ei ollut julkinen hankinta.

¹⁷ KHO 2004:102

¹⁸ Pekkala: Hankintojen kilpailuttaminen s. 137

Käytännössä julkisen tuen ja hankinnan rajaa vedettäessä on syytä selvittää hankinnan kokoon ja luonteeseen nähden realistinen markkinatilanne. Mikäli alalla on kaupallista tarjontaa, on hankintayksikön kannalta riskittömämpää kilpailuttaa myös avustusluonteinen hankinta. Riitatilanteessa asiaa arvioidaan aina todellisten olosuhteiden ja ”avustuksen” tarkoituksen ja vaikutusten valossa. Hankintayksikön oma ilmoitus siitä, että rahoitus on avustusta, eikä hankintaa, ei ole ratkaiseva. Avustusluonteisuus voi olla kyseessä esimerkiksi silloin, kun toimintaa ei käytännössä kannata tarjota kaupallisesti markkinoiden suppeuden tai hajanaisuuden vuoksi, tehtävät ovat lähellä viranomaistoimintaa ja avustuksen osuus toiminnan kokonaiskuluista on pieni. Jos alalla ei hankinnan tekemisen aikaan toimi kaupallisia yrityksiä, ei se välttämättä tarkoita, ettei yritystoimintaa voisi syntyä, jos palvelun hankinta kilpailutetaan.¹⁹

Nk:n kumppanuussopimukset hankintasopimuksia?

Nuorisolaki ei suoraan velvoita kuntaa järjestämään nuorisotalotoimintaa. Laissa kuitenkin viitataan kunnan nuorisotyövastuuseen nuorten toimintatilat ja harrastusmahdollisuudet. Vaikka kaupungilla ei olekaan suoraa lakiin perustuvaa velvollisuutta järjestää erityisesti juuri nuorisotalotoimintaa, sopimusten katsomista hankintasopimuksiksi puoltaa se, että kaupunki harjoittaa toimintaa myös itse, osittain yhdessä kumppaniyhdistysten kanssa. Toimintaa harjoitetaan lisäksi joko kaupungin omissa tiloissa tai kaupungin ulkopuoliselta vuokraamissa tiloissa.

Nuorisotalotoiminnan järjestämistä koskevat sopimukset on tehty kirjallisesti kaupungin ja kunkin yhdistyksen välillä. Sopimusvelvoitteita ei ole määritelty kovin yksityiskohtaisella tasolla. Kuitenkin toiminnan muodot ja nuorison kohderyhmät on määritelty. Myös toiminnan suunnittelun, talouden ja hallinnon järjestämisvastuut ja muut toiminnan kustannuksiin liittyvät vastuut, sisältäen nuoriso-ohjaajien palkkaamiseen liittyvät palkkakustannukset, on määritelty. Sopimuksissa on myös mainittu, että toiminnassa otetaan huomioon Nk:n tulostavoitteet. Kumppanuussopimuksia ei ole tähän mennessä kilpailutettu, eikä kumppanuussopimusten palvelun yksilöinti ole ollut kovin yksityiskohtaista. Yhdistykset ovat voineet melko vapaasti päättää saamansa rahamäärän käyttämisestä. Tämä voisi viitata järjestelyn arviointiin pelkkänä avustamisena. Toisaalta sopimuksen oleelliset velvollisuudet, vastike ja sen perusteella odotetut velvollisuudet, kustannusten korvaamisvastuut, työvoiman palkkaaminen, talouden ja hallinnon järjestämistavat, on yksilöity. Lisäksi sopimuksissa on viitattu Nk:n tuloksellisuuteen. Toimintaa on mahdollista pitää riittävästi yksilöitynä hankintalain mukaisena palvelutoimintana.

---

¹⁹ Pekkala: Hankintojen kilpailuttaminen s. 137

Sopimusten mukaan kaupunki valvoo yhdistysten toimintaa yleisesti muun muassa tilinpäätös- ja toimintakertomustiedoin sekä säännöllisin tulos- ja kehityskeskusteluin, joissa arvioidaan toiminnan tuloksellisuutta ja määritellään tietyt palvelutavoitteet. Yhdistysten työntekijät on veloitettu toimimaan tiiviissä yhteistyössä kaupungin kanssa osallistumalla kokouksiin, tapahtumiin ja työryhmiin. Kaupungin voidaan katsoa valvovan kumppaniyhdistysten toimintaa. Tähän viittaisi myös se, että osassa nuorisotaloja työskentelee myös kaupungin omia työntekijöitä.

Sopimuksessa määritellystä toiminnasta on sovittu maksettavaksi tietty vuosittainen rahallinen korvaus kullekin yhdistykselle. Tietyissä sopimuksissa on mahdollistettu nuorisotalon tilojen edelleen vuokraaminen kaupungin määrittelemien ehdoin niin, että siitä saadut tulot käytetään nuorisotalotoimintaan. Yhdistyksillä on säännönmukaisesti ollut oikeus käyttää myös ulkopuolisia taloudellisia tukijoita toiminnan rahoittamiseen. Sopimuksia voidaan pitää hankintalaissa tarkoitettulla tavalla vastikkeellisina, vaikka yhdistyksillä on mahdollisuus rahoittaa toimintaa muillakin keinoin. Järjestelyn arvioimista hankintana puoltaa myös se, että sopimuskumppaneina on kaksi muodollisesti erillistä ja päätöksenteon kannalta itsenäistä yksikköä. Sopimukset on myös tehty kirjallisesti ilman, että niihin liittynyt avustuspäätöksiä.

Nykyisiä kumppanuussopimuksia voidaan pitää nuorisotalotoiminnan järjestämisenä ostopalveluna. Esille ei ole tullut sellaisia seikkoja, joiden perusteella sopimuksia voitaisiin pitää pääasiallisesti jonakin muuna kokonaisuutena kuin hankintana.

Nuorisotalotoiminnan järjestäminen tulevaisuudessa

Nykyiset kumppanuussopimukset voidaan katsoa kilpailuttamisvelvollisuuden piiriin kuuluviin ostopalvelusopimuksiin. Tämä ei kuitenkaan sulje pois sitä, etteikö toimintaa voisi järjestää myös avustuksin. Nuorisolain mukaan kunnan nuorisotyöhön ja -politiikkaan kuuluvat myös nuorisoyhdistyksien ja muiden nuorisoryhmien tuki ja näin ollen kaupunki voi avustaa nuorisojärjestöjä ja -yhdistyksiä.

Nuorisotalon toimintaa tukeva avustaminen voisi olla kyseessä esimerkiksi silloin, kun avustus myönnetään yksipuolisella avustuspäätöksellä siinä yksilöityyn tarkoitukseen. Avustus ei saisi myöskään kohdistua kovin yksilöityyn palvelutoimintaan, eikä tuen saajalta tulisi edellyttää konkreettista vastasuoritusta.

Hankinnan ja avustusten väliset erot ovat jossain määrin epäselviä, eikä tilanteesta voida antaa yksiselitteistä kantaa, joka pätsisi mahdollisessa riitatilanteessa. Hankinnan ja mahdollisen muun järjestelyn eroja

pohdittaessa olisi selvitettävä, onko markkinoilla kaupallista tarjontaa. Vaikka olemassa olevaa kaupallista ei vielä olisikaan, sitä voi syntyä kilpailuttamisen myötä.

Nuorisotalotoimintaan liittyvä yhdistysten avustamista voidaan pitää artiklan 87.1 mukaisena julkisten varojen kanavoimisena yksityiseen yritykseen, joka saa avustuksesta taloudellista hyötyä. Muun tukisääntelyn kannalta tulisi kuitenkin selvittää, onko markkinoilla kilpailutilannetta, voisiko tuen antaminen vääristää kilpailua ja voisiko tuki vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Myös kaupungin avustushjeet edellyttävät, että toiminnan tukeminen ei saa vääristää kilpailua. Jos Nk:n nuorisotaloihin kohdistuvat avustukset luetaan valtiontukiin, avustukset tulee ilmoittaa komissiolle, ellei kyse ole de minimis-asetuksen piiriin jäävästä tuesta. Mikäli alalla on kaupallista tarjontaa, hankintayksikön kannalta on riskittävämpää kilpailuttaa myös avustusluonteinen hankinta.

Avustuksen huomioon ottaminen vertailussa

Kilpailuttamisen yhteydessä on huomioitava hankintalain 64 §:n velvoite, jonka mukaan hankintayksikön tulee tarjousten vertailussa ottaa huomioon antamansa taloudellinen tuki.²⁰ Lain sanamuodon perusteella muiden julkisten tahojen antamia tukia ei tarvitse ottaa vertailussa huomioon. Tuen vaikutus on selvitettävä jokaisessa tapauksessa sen varmistamiseksi, että hankinta tehdään mahdollisimman edullisesti²¹. Laista tai sen esitöistä ei ilmene tarkemmin, kuinka tuki tulee ottaa huomioon. Tuen laskennallinen vaikutus on selvitettävä jokaisessa yksittäistapauksessa erikseen.

Nuorisotalotoiminnan järjestämisessä on otettava huomioon kaupungin avustushjeet, joiden mukaan ostopalveluna hankittavaan toimintaan ei myönnetä avustuksia. Näin ollen toiminta tulee toteuttaa vaihtoehtoisesti joko kilpailuttamalla tai avustuksin, sillä kilpailutettuun ostopalveluun ei voida myöntää avustuksia.

---

²⁰ MAO 128/2006: Hintavertailussa laskennallinen 5 %:n alv-palautus tuli ottaa huomioon. Talpa on laatinut ohjeen ”Verottomien terveyden- ja sairaanhoitoon sekä sosiaalihuoltoon liittyvien hankintojen laskennallisen arvonlisäveron palauttamisen käsittelystä” 14.8.2007.

²¹ HE 50/2006 s. 109

HELSINGIN KAUPUNKI
NUORISOLAUTAKUNTA

Nuorisoyhdistysten avustusohjesääntö

Voimassa 1.1.2014 alkaen

HELSINGIN KAUPUNKI
NUORISOASIAINKESKUS

Nuorten kansalaistoiminnan toimisto

Postiosoite: PL 5000, 00099 Helsingin kaupunki

Puhelin: 09 310 8900 (vaihde)

Sähköpostiosoite: kansalaistoiminta@hel.fi

Internet: nuoriso.hel.fi/kansalaistoiminta

nuorisoasiain-
keskus
HELSINGIN KAUPUNKI

NUORISOYHDISTYSTEN AVUSTUSOHJESÄÄNTÖ

Avustushjesäntö on hyväksytty Helsingin kaupungin nuorisolautakunnan kokouksessa 1.12.1993. Avustushjesäntöä on päivitetty 30.3.1995, 2.11.1995, 14.5.1998, 9.11.2000, 16.1.2002, 23.1.2003, 20.11.2008, 28.10.2010, 30.10.2012.

1	YLEISTÄ.....	1
1.1	Avustuksen myöntämisen yleiset ehdot.....	1
2	AVUSTUSMUODOT	2
3	TOIMINTA-AVUSTUKSET.....	2
3.1	Kuka voi saada toiminta-avustusta?	2
3.2	Toiminta-avustuksen käyttäminen	3
3.3	Toiminta-avustuksen myöntämisperusteet.....	4
3.4	Toiminta-avustuksen hakeminen	4
3.4.1	Vuokra-avustuksen hakeminen toiminta-avustuksen yhteydessä.....	4
3.5	Toiminta-avustusennakot	5
4	PALKKAUSAVUSTUS	5
4.1	Kuka voi saada palkkausavustusta?	5
4.2	Palkkausavustuksen käyttäminen.....	5
4.3	Palkkausavustuksen hakeminen	5
4.4	Piirijärjestöjen toiminnan arviointi	6
4.5	Palkkausavustuksen myöntämisperusteet	6
4.6	Palkkausavustusennakot.....	7
5	LEIRIAVUSTUS.....	7
5.1	Kuka voi saada leiriavustusta?	7
5.2	Leiriavustuksen käyttäminen	7
5.3	Leiriavustuksen myöntämisperusteet.....	8
5.4	Leiriavustuksen hakeminen	8
5.5	Leiriavustusennakot	8
6	PROJEKTI-AVUSTUKSET	8
6.1	Kuka voi saada projektiavustusta?	8
6.1.1	Starttiavustus.....	9
6.1.2	Kuljetusavustus.....	9
6.1.3	Talokerhoavustus	9
6.2	Projektiavustuksen käyttäminen	9
6.3	Projektiavustuksen hakeminen	10
7	AVUSTUSTEN PÄÄTÖSPROSESSI.....	10
7.1	Avustusten hakeminen	10
7.2	Avustuspäätöksestä ilmoittaminen.....	10
7.3	Avustusten maksaminen	11
7.4	Avustusten käytön selvitys	11
7.5	Avustusten takaisinperintä.....	11
7.6	Avustusten käytön valvonta.....	12
8	MUUTOKSENHAKU AVUSTUSASIOISSA.....	12
9	YHDISTYSTEN KIRJANPITO.....	12
10	NIMIKKOTILAT	13

1 YLEISTÄ

Helsingissä nuorisotoimintaa harjoittavien yhdistysten tukemisesta ja avustamisesta vastaa nuorisolautakunta, liikunta- ja urheilujärjestöjen tukemisesta liikuntalautakunta, kulttuurijärjestöjen tukemisesta kulttuurilautakunta ja sosiaalitoimen toimialaa tukevien järjestöjen toimintojen tukemisesta sosiaalilautakunta.

Nuorisolautakunta ei myönnä avustuksia verotusoikeuden omaavan yhteisön nuorisotoimintaan, ammattiyhdistysten nuorisotoimintaan, opiskelijajärjestöjen toimintaan eikä lakisääteisten oppilaskuntien toimintaan.

Nuorisolautakunta pitää lähtökohtanaan, että avustuksella avustetaan eikä ylläpidetä toimintaa, joten jokaisella yhdistyksellä pitää olla myös omaa varainhankintaa toimintojensa toteuttamiseksi. Edellytyksenä avustuksen myöntämiseksi on, että avustettava toiminta tukee nuorisoasiainkeskuksen toiminta-ajatusta ja täydentää nuorisotyön palveluja Helsingin kaupungissa.

1.1 Avustuksen myöntämisen yleiset ehdot

- 1) Avustettavan toiminnan tulee kohdistua helsinkiläisiin lapsiin tai nuoriin. Lähtökohdiana avustamisessa on, että jäsenistä ja aktiivisesti toimintaan osallistuvista 2/3 on alle 29-vuotiaita helsinkiläisiä. Kunkin avustusmuodon kohdalla on tarkemmat jäsenmäärittelyt.
- 2) Avustusta saa käyttää vain avustuspäätöksessä mainittuun tarkoitukseen. Jos avustuspäätöksessä ei ole käyttötarkoitusta tarkemmin yksilöity, avustus on käytettävä hakemuksessa mainittuun tarkoitukseen.
- 3) Avustuksia ei myönnetä edelleen muille yhteisöille tai yksityisille henkilöille jaettaviksi.
- 4) Avustuksia ei myönnetä keskusjärjestöille eikä valtakunnallisille järjestöille.
- 5) Kaupungilla on oikeus periä myönnettyistä avustuksista omia saataviaan, jotka ovat avustettavalle yhteisölle syntyneet.
- 6) Avustus myönnetään ehdoin, että avustusvarat on palautettava vaadittaessa, jos niitä käytetään muuhun kuin anottuun tarkoitukseen tai niiden käytölle asetettuja ehtoja ei noudateta tai jos avustuksen saaja on antanut nuorisoasiainkeskukselle virheellistä tai puutteellista tietoa avustusta koskevissa asioissa.
- 7) Avustusta ei myönnetä samaan käyttötarkoitukseen kahdesta tai useammasta määrärahasta kaupungin sisällä.
- 8) Avustusta ei myönnetä samaan käyttötarkoitukseen kahdesta tai useammasta nuorisolautakunnan avustusmuodosta.
- 9) Avustus on käytettävä sen kalenterivuoden aikana, jolloin avustus on myönnetty.

2 AVUSTUSMUODOT

Vuosiavustuksia ovat toiminta-avustukset, jotka ovat tarkoitettuja varsinaiseen toimintaan sekä leiriavustus ja palkkausavustus. Yhdistys voi saada joko varhaisnuorisojärjestöjen toiminta-avustusta tai nuorisojärjestöjen toiminta-avustusta vuosittaiseen toimintaansa jäsenistönsä ikäjakauman perusteella.

Projektiavustus on kertaluonteinen avustus nuorisotoiminnallisen projektin, hankkeen, tapahtuman tai tilaisuuden toteuttamiseen tai siihen osallistumiseen.

3 TOIMINTA-AVUSTUKSET

3.1 Kuka voi saada toiminta-avustusta?

Varhaisnuorisojärjestöjen toiminta-avustusta myönnetään sellaisten helsinkiläisten varhaisnuorisoyhdistysten yleisen toiminnan tukemiseen, jotka ovat aloittaneet toimintansa vähintään edellisenä kalenterivuonna.

Avustusta myönnetään:

- Helsinkiläiselle varhaisnuorisoyhdistykselle, jonka jäsenistä tai toimintaan aktiivisesti osallistuvista yli puolet on 7–15-vuotiaita.

Nuorisojärjestöjen toiminta-avustusta myönnetään sellaisten helsinkiläisten nuorisoyhdistysten yleisen toiminnan tukemiseen, jotka ovat aloittaneet toimintansa vähintään edellisenä kalenterivuonna.

Avustusta myönnetään:

- Helsinkiläiselle nuorisoyhdistykselle, jonka jäsenistä tai toimintaan aktiivisesti osallistuvista yli puolet on 16–28-vuotiaita.

Rekisteröimättömältä varhaisnuorisoyhdistykseltä ja nuorisoyhdistykseltä edellytetään, että sillä on säännöt ja että sen hallinto, toiminta ja talous on järjestetty, kuten rekisteröidyn yhdistyksen ja sen nimenkirjoittajat ovat täysi-ikäisiä. Rekisteröimättömiä yhdistyksiä ovat myös ne järjestöjen varhaisnuoriso- ja nuoriso-osastot/jaostot, jotka ovat kirjanpidossa erotettavissa pääjärjestöstä.

3.2 Toiminta-avustuksen käyttäminen

Varhaisnuoriso- ja nuorisojärjestöjen toiminta-avustuksen käyttöön oikeuttavia hyväksyttäviä menoja ovat:

Koulutusmenot

- Järjestön toimeenpanemien kurssi-, koulutus- ja neuvottelutilaisuuksien matkakulut, opetuspalkkiot, vuokrat ja materiaalikulut.
- Matkakulut ja osanottomaksut yhdistyksen jäsenten osallistuessa piirin tai valtakunnallisen tason kurssi-, koulutus- ja neuvottelutilaisuuksiin ja kokouksiin. Ei päivärahat.

Leiri- ja retkitoiminnan menot

- Järjestön toimeenpanemien leirien ja retkien kuljetus-, materiaali-, elintarvike-, tiedotus-, vakuutus- ja vuokrakustannukset.
- Osanotto- ja matkakustannukset yhdistyksen jäsenen tai jäsenten osallistuessa piirin tai keskusjärjestön leireille.

Harrastustoiminnan ja virkistystoiminnan menot

- Toiminnan aiheuttamat materiaalikulut ja pienehköt kalustohankinnat.
- Kuljetuskustannukset.

Kansainvälisen toiminnan menot

- Materiaalikulut, asiantuntijapalkkiot ja ystävyyskunta- tms. vierailusta aiheutuvat järjestely- ja vieraanvaraisuuskustannukset.
- Matka- ja osallistumiskustannuksiin järjestön vieraillessa kansainvälisen kattojärjestönsä tai sisar- tai veljesjärjestönsä toimesta järjestettävässä tilaisuudessa, seminaarissa, konferenssissa tai leirillä.
- Matka- ja osallistumiskustannuksiin johonkin muuhun laajaan nuorison kansainväliseen tapahtumaan, joka edistää nuorison kansainvälisyyskasvatusta.

Palkkamenot

- Henkilöstömenot

Tiedotus- ja hallintomenot

- Vuokra- yms. toimistokulut.
- Tiedotus- ja julkaisutoiminnasta aiheutuneet kulut.

Hyväksyttäviä menoja eivät ole seuraavat menot: välitystoiminnasta, tulonhankinnasta tai liiketoiminnasta aiheutuvat menot, ilmoitushankintakulut, velkojen lyhennykset, kokouspalkkiot, jäsenmaksut ja poistot. Avustuksella ei myöskään rahoiteta käyttöomaisuuden hankintaa.

3.3 Toiminta-avustuksen myöntämisperusteet

Jakopäätöstä tehtäessä otetaan huomioon järjestön avustuksen saannin tarve ja tämän määrittelemiseksi huomioidaan:

A Hakijan toiminnan laajuus, tarkoitus ja laatu

- varhaisnuorisoyhdistyksissä 7-15-vuotiaiden helsinkiläisten jäsenten tai aktiivisesti toiminnassa mukana olevien määrä
- nuorisoyhdistyksissä 16-28-vuotiaiden helsinkiläisten jäsenten tai aktiivisesti toiminnassa mukana olevien määrä
- eri toimintojen määrä
- järjestön toiminnan alueellinen kattavuus ja sen osuus täydentämässä nuorisotyötä Helsingin kaupungissa

B Hakijan taloudellinen asema

- hakijan varallisuus
- suhteettoman pieni oma varainhankinta vaikuttaa avustusta alentavasti
- hallintokulujen suhteettoman suuri osuus tilikauden kokonaismenoista vaikuttaa avustusta alentavasti

C Hakijan saamat julkiset avustukset ja avustuslainat sekä niiden käyttö

D Toiminta-avustuksen suhde edellisvuoden menoihin

- avustus voi olla korkeintaan 80 % edellisen vuoden menoista

E Järjestön nuorisopoliittinen ja nuorisokasvatuksellinen merkitys

F Nuorten osallistuminen toiminnan suunnitteluun ja päätöksentekoon

3.4 Toiminta-avustuksen hakeminen

Toiminta-avustusta haetaan helmikuun viimeisen päivän loppuun mennessä. Päätöksen toiminta-avustusten myöntämisestä tekee nuorisolautakunta.

Avustusta myönnetään ainoastaan hakemuksesta. Tarkemmat ohjeet avustusten hakemisesta kohdassa 7. Avustusten päätösprosessi.

3.4.1 Vuokra-avustuksen hakeminen toiminta-avustuksen yhteydessä

Vuokra-avustusta ovat oikeutettuja hakemaan ne toiminta-avustuskelpoiset yhdistykset, joilla on vuokrattuna oma toimitila. Vuokra-avustukseen ovat oikeutettuja myös ne helsinkiläiset varhaisnuorisoyhdistys- ja nuorisopiirijärjestöt, joiden paikallisjärjestöt tai -osat ovat oikeutettuja toiminta-avustuksiin.

Vuokra-avustusta voidaan myöntää, mikäli yhdistyksellä on toimintaa tilassa vähintään neljänä päivänä viikossa. Nuorisolautakunta päättää vuosittain toimintalinjat

vuokra-avustusten jakamisesta ja määrittelee vuokra-avustuksen enimmäismäärän. Yhdistys voi saada vuodessa vain yhden vuokra-avustuksen enimmäismäärän. Jos järjestöllä on hallussaan nimikkotila, se ei ole oikeutettu vuokra-avustukseen.

Vuokra-avustusta haetaan toiminta-avustushaun yhteydessä ja haettava summa on sisällytettävä avustushakemukseen. Avustushakemukseen on tällöin täytettävä vuokraselvitystiedot.

Ensimmäistä kertaa vuokra-avustusta hakevien on toimitettava liitteenä kopio voimassa olevasta vuokrasopimuksesta. Mikäli vuokrasopimukseen tulee muutoksia, on kopio uudesta vuokrasopimuksesta liitettävä hakemukseen.

3.5 Toiminta-avustusennakot

Ennakon saamiseen oikeutettuja ovat edellisenä vuonna nuorisolautakunnalta toiminta-avustusta saaneet yhdistykset, jotka voivat saada ennakkoa enintään 50 % edellisen vuoden avustuksensa määrästä. Ennakoista päättää nuorisoasiainkeskuksen nuorten kansalaistoiminnan toimiston toimistopäällikkö.

Ennakkoa haetaan joulukuun 15. päivän loppuun mennessä. Avustusta myönnetään ainoastaan hakemuksesta. Tarkemmat ohjeet avustusten hakemisesta kohdassa 7. Avustusten päätösprosessi.

4 PALKKAUSAVUSTUS

4.1 Kuka voi saada palkkausavustusta?

Palkkausavustusta myönnetään rekisteröityneille helsinkiläisille nuorisoyhdistyksille tai vastaaville rekisteröityneille yhdistyksille

- joilla on alaisuudessaan paikallisia helsinkiläisiä nuorisoyhdistyksiä, jaostoja / osastoja / toimintaryhmiä tai järjestön toiminnan luonne muutoin edellyttää organisoimista
- joiden jäsenistä tai toimintaan aktiivisesti osallistuvista 2/3 on alle 29-vuotiaita

4.2 Palkkausavustuksen käyttäminen

Palkkausavustuksen käyttöön oikeuttavia hyväksyttäviä menoja ovat:

- Työntekijän palkkauskulut
- Palkkauksesta aiheutuvat lakisääteiset ja vapaaehtoiset sosiaalikulut sekä lakisääteiset vakuutukset
- Työntekijän työstä aiheutuvat matkakustannukset

4.3 Palkkausavustuksen hakeminen

Palkkausavustusta haetaan helmikuun viimeisen päivän loppuun mennessä.

Päätöksen palkkausavustusten myöntämisestä tekee nuorisolautakunta.

Avustusta myönnetään ainoastaan hakemuksesta. Tarkemmat ohjeet avustusten hakemisesta kohdassa 7. Avustusten päätösprosessi.

4.4 Piirijärjestöjen toiminnan arviointi

Palkkausavustusta hakeville yhdistyksille tehdään toiminnan arviointi kolmen vuoden välein. Toiminnan arvioinnista vastaa nuorten kansalaistoiminnan toimisto, joka toimittaa raportin arvioinnista nuorisolautakunnalle palkkausavustusesityksen liitteenä.

Nuorisolautakunta tekee kolmen vuoden välein linjauksen palkkausavustuksista ja päättää samalla avustukseen oikeutetut järjestöt toiminnan arvioinnin ja muiden avustuskriteerien pohjalta.

4.5 Palkkausavustuksen myöntämisperusteet

Jakopäätöstä tehtäessä otetaan huomioon järjestön avustuksen saannin tarve ja tämän määrittelemiseksi huomioidaan:

A Hakijan toiminnan laajuus, tarkoitus, laatu ja työntekijätarve

- alle 29-vuotiaiden helsinkiläisten jäsenten ja aktiivisesti toimintaan osallistuvien määrä ja sen osuus muista jäsenistä ja aktiivisesti toimintaan osallistuvista
- eri toimintojen määrä
- järjestön toiminnan alueellinen kattavuus ja Helsinki-painotteisuus

B Hakijan taloudellinen asema

- hakijan varallisuus
- suhteettoman pieni oma varainhankinta vaikuttaa avustusta alentavasti
- hallintokulujen suhteettoman suuri osuus tilikauden kokonaismenoista vaikuttaa avustusta alentavasti

C Hakijan saamat julkiset avustukset ja avustuslainat sekä niiden käyttö

D Järjestön nuorisopoliittinen merkitys

- nuorison edunvalvontatehtävät
- nuorten yhteiskunnallinen aktivointi
- järjestön ainutlaatuisuus

Lisäksi kiinnitetään huomiota hakijan harjoittaman toiminnan merkitykseen nuorisopoliittikan ja -kasvatuksen kannalta.

4.6 Palkkausavustusennakot

Ennakon saamiseen oikeutettuja ovat edellisenä vuonna nuorisolautakunnalta palkkausavustusta saaneet yhdistykset, jotka voivat saada ennakkoa enintään 50 % edellisen vuoden avustuksensa määrästä. Ennakoista päättää nuorisoasiainkeskuseen nuorten kansalaistoiminnan toimiston toimistopäällikkö.

Ennakkoa haetaan joulukuun 15. päivän loppuun mennessä.

Avustusta myönnetään ainoastaan hakemuksesta. Tarkemmat ohjeet avustusten hakemisesta kohdassa 7. Avustusten päätösprosessi.

5 LEIRIAVUSTUS

5.1 Kuka voi saada leiriavustusta?

Leiriavustusta myönnetään helsinkiläisille varhaisnuoriso- ja nuorisoyhdistyksille sekä nuorisopiirijärjestöille.

Rekisteröimättömältä varhaisnuorisoyhdistykseltä ja nuorisoyhdistykseltä edellytetään, että sillä on säännöt ja että sen hallinto, toiminta ja talous on järjestetty, kuten rekisteröidyn yhdistyksen ja sen nimenkirjoittajat ovat täysi-ikäisiä. Rekisteröimättömiä yhdistyksiä ovat myös ne järjestöjen varhaisnuoriso ja nuoriso-osastot/jaostot, jotka ovat kirjanpidossa erotettavissa pääjärjestöstä.

Nuorisolautakunta myöntää leiriavustusta helsinkiläisten järjestöjen leirien osalta leirin järjestäjälle ja muiden kotimaisten leirien sekä kansainvälisen katto-, sisar- tai veljesjärjestöjen leirien osalta leirille osallistumiseen.

Leiriavustusta ei myönnetä päiväleireille.

Avustuksen anojan ollessa itse leirin järjestäjä, leirin pituuden tulee olla vähintään viisi (5) päivää saapumis- ja lähtöpäivä mukaanluettuina ja leirille tulee osallistua vähintään viisi (5) alle 29-vuotiasta helsinkiläistä.

Kun avustusta anotaan leirille osallistumiseen, tulee leirin pituuden olla vähintään viisi (5) päivää.

5.2 Leiriavustuksen käyttäminen

Leiriavustuksen käyttöön oikeuttavia hyväksyttäviä menoja ovat:

- Järjestön toimeenpanemien leirien kuljetus-, materiaali-, elintarvike-, tiedotus-, vakuutus- ja vuokrakustannukset.
- Matka- ja osallistumiskustannuksiin järjestön jäsenen/jäsenten osallistuessa valtakunnallisen tai kansainvälisen kattojärjestönsä tai sisar- tai veljesjärjestönsä leirille.

5.3 Leiriavustuksen myöntämisperusteet

Leiritoimintaan jaettavat avustukset myönnetään leirivuorokausilukumäärän perusteella. Samalla perusteella myönnetään avustusta leirille osallistumiseen.

Leirivuorokausi lasketaan siten, että leirille osallistuneiden alle 29-vuotiaiden helsinkiläisten lukumäärä kerrotaan leirin pituudella.

5.4 Leiriavustuksen hakeminen

Leiriavustusta haetaan syyskuun viimeisen päivän loppuun mennessä. Jos leiri pidetään 1.10. – 31.12. käsitellään avustushakemus seuraavana vuonna. Päätöksen leiriavustusten myöntämisestä tekee nuorisolautakunta.

Avustusta myönnetään ainoastaan hakemuksesta. Tarkemmat ohjeet avustusten hakemisesta kohdassa 7. Avustusten päätösprosessi.

5.5 Leiriavustusennakot

Ennakon saamiseen oikeutettuja ovat edellisenä vuonna nuorisolautakunnalta leiriavustusta saaneet yhdistykset, jotka voivat saada ennakkoa enintään 50 % edellisen vuoden avustuksen määrästä. Lisäksi leiriennakkoa voidaan myöntää palkkausavustukseen oikeutetuille yhdistyksille enintään 50 % arvioidusta leiriavustuksesta. Leiriavustusennakot myöntää nuorisosiainkeskuksen nuorten kansalaistoiminnan toimiston toimistopäällikkö, joka päättää erikseen mikä on pienin maksettava leiriennakko.

Ennakkoa ei myönnetä 1.10. – 31.12. järjestettäville leireille.

Ennakkoa haetaan helmikuun viimeisen päivän loppuun mennessä. Avustusta myönnetään ainoastaan hakemuksesta. Tarkemmat ohjeet avustusten hakemisesta kohdassa 7 Avustusten päätösprosessi.

6 PROJEKTIAVUSTUKSET

6.1 Kuka voi saada projektiaavustusta?

Projektiaavustus on kertaluonteinen, nuorisotoiminnalliselle hankkeelle myönnettävä avustus, joka tähtää nuorten osallistamiseen ja sosiaaliseen vahvistamiseen. Sitä voi saada projektin, hankkeen, tapahtuman tai tilaisuuden toteuttamiseen tai siihen osallistumiseen.

Projektiaavustusta ei myönnetä järjestön toimintasuunnitelman mukaiseen ja varsinaisen toiminnan piiriin kuuluviin hankkeisiin.

Avustusta myönnetään varhaisnuoriso- ja nuorisojärjestöille tai nuorten toimintaryhmille, jonka jäsenistä ja aktiivisesti toimintaan osallistuvista 2/3 on 7–28-vuotiaita helsinkiläisiä.

Nuorisolautakunta voi erityisistä syistä myöntää harkintansa mukaan projektiavustusta myös muille nuorisotyötä harjoittaville yhdistyksille.

Avustusta voidaan myöntää samaan projektiin ja sen jatkoprojekteihin yhteensä enintään kolmena kalenterivuotena. Monivuotisiksi tarkoitetuilta projekteilta vaaditaan jo ensimmäisen avustuksen myöntövaiheessa selkeä aikataulu ja arviointikriteerit. Projektien tuloksia tulee arvioida vuosittain ja liittää ne seuraavan vuoden hakemukseen. Yksivuotisiksi tarkoitetuille projekteille myönnetään avustusta lisää aikaan vain poikkeustapauksissa.

Avustusta ei myönnetä pääsääntöisesti hakijan hallintokululuihin tai muihin niihin verrattaviin kuluihin. Projektiavustuksista ei myönnetä henkilökohtaisia matka-apurahoja eikä stipendejä. Avustuksella ei myöskään rahoiteta käyttöomaisuuden hankintaa eikä sitä myönnetä hankkeisiin, joiden tarkoituksena on tuottaa voittoa.

Projektiavustuksista myönnetään myös startti-, kuljetus- sekä talokerhoavustuksia:

6.1.1 Starttiavustus

Toimintansa aloittava tai uudelleen käynnistävä varhaisnuoriso- tai nuorisoyhdistys voi hakea starttiavustusta toiminnan käynnistämisestä aiheutuviin menoihin. Yhdistys ei voi saada samana vuonna kuitenkaan sekä startti- että toiminta-avustusta. Avustuksesta päättää nuorisolautakunta.

6.1.2 Kuljetusavustus

Helsingiläisille palkkausavustusta saaville järjestöille myönnetään kuljetusavustusta.

Avustusta voi saada

- tavara- ja henkilökuljetuksiin käytettävien autojen vuokraamiskustannuksiin
- joukkoliikenteen lipuista aiheutuviin kustannuksiin
- oman auton käytöstä maksettaviin kilometrikorvauksiin

Kuljetusavustusta ei myönnetä, mikäli hakemus koskee tapahtumaa, jota on tuettu muista avustusmuodoista. Kuljetusavustushakemus on toimitettava ennen ko. tapahtumaa. Avustuksesta päättää nuorisoyhdistyksen nuorten kansalaistoiminnan toimiston toimistopäällikkö nuorisolautakunnan vuosittain tekemän kuljetusavustuslinjauksen mukaisesti.

6.1.3 Talokerhoavustus

Talokerhoille myönnetään avustusta nuorisotoiminnan järjestämiseen. Avustuksesta päättää nuorisoyhdistyksen nuorten kansalaistoiminnan toimiston toimistopäällikkö.

6.2 Projektiavustuksen käyttäminen

Avustuksen myöntäjä päättää avustukseen oikeuttavat menot.

6.3 Projektiavustuksen hakeminen

Yli 3 000 euron projektiavustuksista päätöksen tekee nuorisolautakunta ja niitä haetaan

- joulukuun 15. päivän loppuun mennessä
- huhtikuun viimeisen päivän loppuun mennessä
- syyskuun viimeisen päivän loppuun mennessä

Enintään 3 000 euron projektiavustuksista päätöksen tekee nuorisoasiainkeskuksen nuorten kansalaistoiminnan toimiston toimistopäällikkö ja niitä voi hakea läpi vuoden.

Projektiavustushakemus on kaikissa tapauksissa toimitettava ennen ko. hanketta tai tapahtumaa.

Avustusta myönnetään ainoastaan hakemuksesta. Tarkemmat ohjeet avustusten hakemisesta kohdassa 7. Avustusten päätösprosessi.

7 AVUSTUSTEN PÄÄTÖSPROSESSI

7.1 Avustusten hakeminen

Hakuilmoitukset julkaistaan Helsingin kaupungin virallisissa kuulutuslehdissä, nuorten kansalaistoiminnan toimiston järjestötiedotteessa ja nuorisoasiainkeskuksen nettisivuilla.

Hakuajat ja päätöksentekijä on määritelty jokaisen avustusmuodon kohdalla erikseen.

Avustushakemukset liitteineen toimitetaan kaupungin sähköisen asiointipalvelun kautta kuhunkin avustusmuotoon tarkoitettulla lomakkeella.

Uusien hakijoiden on toimitettava avustushakemuksen liitteenä myös yhdistyksen säännöt ja pankin ilmoitus tilinomistajasta tai tiliotekopio. Aikaisemmin avustusta saaneiden yhdistysten on toimitettava em. asiakirjat nuorisoasiainkeskukseen, mikäli niissä tapahtuu muutoksia.

Toiminta- ja palkkausavustushakemuksessa mainitut liitteet on toimitettava hakemukseen maaliskuun loppuun mennessä.

Palkkausavustushakemukseen on toimitettava liitteenä myös piirijärjestön tai siihen verrattavan järjestön alaisten osastojen / ryhmien nimet ja jäsenmäärät.

7.2 Avustuspäätöksestä ilmoittaminen

Avustusta saaneille yhdistyksille ilmoitetaan nuorisolautakunnan tai virkamiehen päätöksestä kirjallisesti. Yhdistykselle, jonka avustushakemus on hylätty, lähetetään päätöksestä ilmoitus hylkäämisperusteineen.

Kaikille avustusta hakeneille yhdistyksille ja toimintaryhmille lähetetään päätöksen mukana oikaisuvaatimusohtjeet.

7.3 Avustusten maksaminen

Myönnetyt avustukset ja avustusennakot maksetaan Helsingin kaupungin yleisohtjeen edellyttämällä tavalla. Avustukset maksetaan yhdistyksen tai toimintaryhmän ilmoittamalle tilille rahalaitokseen tai hyväksyttäviä laskuja tai tositteita vastaan. Avustuksen päätöksentekijä päättää maksutavasta. Nuorisolautakunnan päätöksen mukaiset ja sen delegoimat avustukset hyväksyy maksettaviksi nuorten kansalaistoiminnan toimiston toimistopäällikkö.

Nuorisolautakunnalla on oikeus periä myönnetystä avustuksesta saataviaan. Nuorisoasiainkeskus valvoo avustuksen käytön ohjeiden noudattamista. Mikäli avustuksen saaja rikkoo avustusehtoja, voidaan avustus vaatia maksettavaksi takaisin.

7.4 Avustusten käytön selvitys

Toiminta- ja palkkausavustukset

Edellisenä vuonna saadun avustuksen käyttö on selvitettävä uuden avustushakemuksen yhteydessä. Selvitykseen vaaditaan yhdistyksen toimintakertomus, tuloslaskelma, tase ja tilin- tai toiminnantarkastajien lausunto ko. vuodelta. Saadun avustuksen käytön selvitys on annettava siinäkin tapauksessa, että uutta avustusta ei haeta.

Projektiavustukset

Projektiavustuksen käyttöselvitys on toimitettava nuorisoasiainkeskuksen nuorten kansalaistoiminnan toimistoon päätöksessä mainittuun määräaikaan mennessä.

Käyttöselvitys tehdään Projektiavustusselvitys-lomakkeella. Mikäli avustuksen saaja ei anna hyväksyttävää selvitystä saamansa avustuksen käytöstä annettuun määräaikaan mennessä, peritään myönnetty avustus takaisin.

Starttiavustuksen käyttö on selvitettävä seuraavan vuoden toiminta-avustuksen haun yhteydessä. Saadun avustuksen käytön selvitys on annettava siinäkin tapauksessa, että seuraavana vuonna avustusta ei haeta. Selvitykseen vaaditaan yhdistyksen toimintakertomus, tuloslaskelma, tase ja tilin- tai toiminnantarkastajien lausunto ko. vuodelta.

7.5 Avustusten takaisinperintä

Toimittaessaan hakemuslomakkeen yhdistys sitoutuu suorittamaan Helsingin kaupungille takaisin yhdistykselle maksettavan avustuksen, mikäli avustuksen myöntämispäätös kumotaan tai yhdistys rikkoo avustusehtoja.

Näiden ehtojen lisäksi ennakohakemuksen toimittaessaan yhdistys sitoutuu suorittamaan Helsingin kaupungille takaisin yhdistykselle maksettavan avustuksen mikäli yhdistys ei hae tai saa varsinaista avustusta ko. vuodelle.

Mikäli yhdistys ei anna hyväksyttävää selvitystä saamansa avustuksen käytöstä an-
nettuun määräaikaan mennessä, peritään myönnetty avustukset takaisin.

Avustuksien takaisinperinnästä päätöksen tekee nuorisoasiainkeskuksen nuorten
kansalaistoiminnan toimiston toimistopäällikkö.

7.6 Avustusten käytön valvonta

Avustusta saava yhdistys sitoutuu pitämään tilinsä ja hallintonsa avoimina tilinpidon-
tarkastuksia varten. Nuorisoasiainkeskuksella on oikeus tarkistaa vuosittain pistoko-
kein avustusta saavien järjestöjen tilinpitoon ja hallintoon liittyvät asiapaperit. Nuori-
soasiainkeskus voi myös tarvittaessa hankkia ulkopuolisen tahon suorittamaan tilin-
pidontarkastamisen.

Nuorisoasiainkeskus toimittaa tarkistuksista nuorisolautakunnalle raportin.

8 MUUTOKSENHAKU AVUSTUSASIOISSA

Kuntalain mukaan nuorisolautakunnan sekä sen alaisen viranomaisen päätökseen
tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen, joka osoitetaan nuorisolautakun-
nalle.

Oikaisuvaatimuksen voi tehdä sekä kunnan jäsen että asianosainen eli se, johon
päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömäs-
ti vaikuttaa. Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa päätöksen
tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimus on kunnallisvalituksen pakollinen esivaihe.

Oikaisuvaatimuksen johdosta annetusta päätöksestä voi valittaa kunnallisvalituksella
Helsingin hallinto-oikeudelle. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen
saa hakea muutosta vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Jos päätös on oi-
kaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvali-
tuksin muut asianosaiset ja kunnan jäsenet. Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän
kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu
yleisesti nähtäväksi.

9 YHDISTYSTEN KIRJANPITO

Avustusta saavien yhdistysten on pidettävä kirjanpitoa kirjanpitolain ja sen nojalla
annettujen säännösten ja määräysten edellyttämällä tavalla. Kirjanpito on järjestettä-
vä siten, että avustuksen käyttöä voidaan kirjanpidosta seurata.

Mikäli avustusta saavan yhdistyksen tilit sisältyvät jonkin muun yhteisön kirjanpitoon,
on tileistä käytävä selville nuorisotoimintaan/varhaisnuorisotoimintaan käytetyt varat
ja saadut avustukset.

Tilinpäätöksessä tulee aina näkyä omina erinään valtiolta, kunnalta, seurakunnalta, EU:lta ja muilta vastaavilta julkisyhteisöiltä saadut avustukset.

10 NIMIKKOTILAT

Nuorisolautakunnalla on hallinnassaan toimipaikkoja, joita myönnetään nimikkotiloiksi. Nimikkotilalla tarkoitetaan huonetta tai huoneistoa, jotka myönnetään vuodeksi kerrallaan ajalle 1.9. – 31.8. Nimikkotilan hakijan pitää osoittaa yhdistyksen toiminnallisuuden täyttävät kriteerit, kuten esim. oma työntekijä, toiminnan laajuus ja säännöllisyys. Tilassa tulee olla toimintaa vähintään neljänä päivänä viikossa. Nimikkotiloja myönnetään nuorisoyhdistyksille raportointivelvoitteella.

Nimikkotiloista päättää nuorisoasiainkeskuksen nuorten kansalaistoiminnan toimiston toimistopäällikkö ja ne on haettava huhtikuun viimeiseen arkipäivään klo 16.00 mennessä nuorisoasiainkeskuksen nuorten kansalaistoiminnan toimistosta. Mikäli tilan käyttö ei täytä myöntämiskriteereitä, voidaan tilan käyttö evätä.

NUORISOASIAINKESKUKSEN MARKKINOINTISTRATEGIA 2005 - 2007

1. MARKKINOINSTRATEGIAN TAUSTAA

NUORISOASIAINKESKUS TARVITSEE MARKKINOINTISTRATEGIAN, JOTTA SE PYSTYY KEHITTÄMÄÄN SUHDETTAAN ERI SIDOSRYHMIIN TAVOITTEIDENSA MUKAISELLA TAVALLA.

Nuorisoasiainkeskuksen asiakkaiden, yhteistyökumppaneiden ja sidosryhmien kokonaisuuteen kuuluvat nuoret, nuorten huoltajat, nuorisoasiainkeskuksen työyhteisö, nuorisolautakunta, kaupunginhallitus ja -valtuusto, nuorisojärjestöt, muut järjestöt, tiedotusvälineet, muut hallintokunnat, pääkaupunkiseudun nuorisotoimet, muut kansalliset ja kansainväliset nuorisotoimijat ja ns. suuri yleisö.

Vapaa-ajanvaihtoehtojen määrän kasvu pakottaa kaikki elämyksen tarjoajat profiloimaan oman tarjontansa tavoittelemiensa kohderyhmien mieleen kirkkaana ja selkeänä. Nuorisoasiainkeskuksen johto on lopulta vastuussa siitä, että nuorisoasiainkeskuksen tarjoama palvelu on kilpailukykyinen ja houkutteleva, myös tulevaisuudessa.

Markkinointistrategiassa otetaan kantaa siihen, miten toiminnan eettiset ja kasvatukselliset piirteet tuodaan esille markkinoinnissa, viestinnässä ja eri kumppanuuspinnoissa. Yhteiskunnassa voimistuva vastuullisen toiminnan tarve on nuorisoasiainkeskuksen kilpailukyvyn ja toiminnan peruslähtökohtia ja vahvuuksia.

Tämä strategia ohjaa nuorisoasiainkeskuksen johtoa markkinointiin ja viestintään liittyvien kysymysten ratkaisemisessa. Tavoitteena on, että nuorisoasiainkeskuksen markkinoinnissa nyt tehtävät strategiset päätökset näkyvät muutoksina ydinkohderyhmien nuorten että yritysten suhtautumisessa nuorisoasiainkeskuksen palvelutarjontaan. Yleisösuhteen kehittäminen vaatii nuorisoasiainkeskukselta markkinoinnin osaamista ja uusien markkinointiviestintämallien ja -keinojen rakentamista. Näitä ovat esimerkiksi uusien medioiden hyödyntäminen, elämyksellinen markkinointi, yhteiskuntavastuulliset teemat ja jatkuva yhteistyösuhde asiakkaiden kanssa.

Nuorisoasiainkeskuksen tavoitekohderyhmä on Suomen haasteellisimpia sekä kriittisyyden että kilpailevan tarjonnan laatutason näkökulmasta. Kilpailukentällä toimivat samaan aikaan kansallisen tason ja kansainvälisen tason parhaat osaajat. Omiin perusvahvuuksiin pohjautuva, erottuva ja pitkäjänteinen toiminta on ainut tapa menestyä.

Yhtenä markkinointistrategian rakentamisen lähtökohtana on ollut linjauksen tarve markkinoinnin ja yritysyhteistyön rakentamiseksi. Toimintatapoja on ollut monia, monista perusasioista ei ole yhteisesti sovittu ja toiminnot ovat olleet taktisesti hyviä, mutta eivät kokonaisuutta rakentavia ja pitemmällä aikavälillä nuorisoasiainkeskuksen kokonaismielikuvaa tukevia.

Koska toimintaa sävyttää resurssien tarkka harkinta, keskitetty markkinointistrategia ja sen mukainen toiminta vahvistaa toimenpiteiden vaikuttavuutta ja tehostaa vuorovaikutukseen sijoitettuja investointeja. Lisäksi voimakas ja yhteisesti sovittuja keskeisiä asioita korostava markkinointi on sisäisen viestinnän kannalta erittäin motivoiva asia. Tärkeää onkin, että

markkinoinnin linjaukset ovat selkokielisiä, innostavia ja riittävän konkreettisia, jotta jokainen nuorisoasiainkeskuksen työntekijä voi niihin sitoutua ja toimia niitten mukaisesti. Markkinointistrategiassa on kyse johdon tahdonilmausten maastouttamisesta koko nuorisotoimeen.

2. TAVOITTEET

Nuorisoasiainkeskuksen markkinointistrategian taustalla on nuorisoasiainkeskuksen halu kehittää voimakkaasti pääkohderyhmille tarjottuja palveluja. Markkinointistrategian kuin myöhemmin yritysten kanssa käytävien yhteistyöneuvottelujen onnistumisen perusedellytyksenä ovat nuorisoasiainkeskukselle laaditun markkinointistrategian lähtökohdat.

Nuorisoasiainkeskuksen markkinointistrategian tavoitteet tärkeysjärjestyksessä:

- 1. parantaa nuorisoasiainkeskuksen kilpailukykyä nuorten suhteen niin vakioikäviöiden kuin uusien, potentiaalisten kävijöiden keskuudessa**
- 2. lisätä nuorisoasiainkeskuksen palveluiden tunnettuutta ja kiinnostavuutta pääkohderyhmissä markkinoinnin ja viestinnän avulla**
- 3. vahvistaa nuorisoasiainkeskuksen asemaa ja palvelujen tunnettuutta helsinkiläisten nuorten vanhempien silmissä**
- 4. vahvistaa nuorisoasiainkeskuksen asemaa omistajiinsa nähden, kehittää nuorisoasiainkeskuksen toiminnan mielikuvaa kaupungin päätöksentekuelimissä**
- 5. luoda nuorisoasiainkeskuksen markkinoinnille ja viestinnälle yhtenäiset pelisäännöt, jotka tukevat niin tiedotuksen kuin maksetun mainonnan tavoitteiden saavuttamista**
- 6. edistää nuorisoasiainkeskuksen sisäistä markkinointia ja houkuttelevuutta työpaikkana**

Prioriteettijärjestys huomioidaan, kun arvioidaan nuorisoasiainkeskuksen markkinointistrategian pohjalta tehtävien toimenpiteiden vaikutuksia ja toimivuutta lähivuosina.

Tavoitteiden saavuttamisen perusedellytykset

1. Tavoitteille asetetaan konkreettiset ja validit mittarit
2. Mittareiden avulla toimintaa seurataan säännöllisesti
3. Nuorisoasiainkeskuksen johdon katselmuksissa tehdään päätöksiä keskeisten asioiden kehittämisestä ja resursoinnista mittareiden avulla tuotetulla tiedolla
4. Markkinointistrategia kokonaisuudessaan toimii kaiken nuorisoasiainkeskuksen tekemän markkinoinnin lähtökohtana vuosina 2005 – 2007. Markkinointi ja viestintä tukevat toisiaan.

3. NYKYISEN TILANTEEN ANALYYSI

Nuorisoasiainkeskuksen toiminta-ajatus, visio ja arvot

Nuorisoasiainkeskuksen toimintaa ohjaavat sen strategiset tavoitteet ja arvot, toiminta- ja taloussuunnitelma, henkilöstöstrategia, viestinnän periaatteet ja ohjeet, kaupungin yhteisstrategiat ja yhteistoimintasopimus. Nuorisoasiainkeskuksen toimintaan vaikuttavat myös kaupungin yhteiset arvot: asiakaslähtöisyys, kestävä kehitys, oikeudenmukaisuus, taloudellisuus, turvallisuus ja yrittäjämielisyys.

Nuorisoasiainkeskuksen viestintästrategia

Vuoden 2005 alussa valmistuva viestintästrategia tukee markkinointistrategian esityksiä ja toimenpide-ehdotuksia

Nuorisoasiainkeskuksen imago eli ulkoinen mielikuva

Helsingin kaupungin nuorisoasiainkeskus vastaa Suomen suurimmasta nuorisotoimesta ja se kuuluu kaupungin organisaatiossa sivistystoimen alaisuuteen. Helsingin nuorisoasiainkeskuksella suomalaisessa nuorisotoimessa edelläkävijän rooli. Joihinkin sidosryhmiin nähden imago on tämän roolin vuoksi vahva ja näkyvä, toisiin kohderyhmiin nähden taas mielikuva on vielä hajanainen ja rakentumaton.

Jos halutaan pitää vahva asema nuorisokohderyhmässä ja kehittää sitä ja erityisesti sen vaikeimmassa segmentissä murrosikäisten nuorten keskuudessa, on pystyttävä kilpailemaan maailman kiinnostavimpien ja elämyksellisimpien sisältöjen sekä palveluiden ja tuotteiden kanssa.

Toiminnassa tulee laadukkaasti näkyä nuorisoasiainkeskukselle määritelty toiminta-ajatus ja toiminnan strategiset suuntaviivat, ja sitä kehitetään yhteistyössä nuorten toiveiden mukaisesti. Ammattitaitoisen ja laadukkaan toiminnan lisäksi tarvitaan fokuksittua, vahvaa ja yhdenmukaista markkinointiviestintää, jotta pystytään vahvistamaan vakiokävijöiden mielikuvaa nuorisoasiainkeskuksesta sekä houkuttelemaan uusia kävijöitä.

Markkinointiviestintää on myös kohdennettava nuorten vanhempiin, jotka vaikuttavat niihin päätöksiin, joiden mukaan nuoret valitsevat vapaa-ajantoimintojaan. Nuorten ympärillä on myös muita aikuisia (sukulaiset, koulu, muiden harrastusten vetäjät), joiden mielipiteillä ja näkemyksillä nuorisoasiainkeskuksen toiminnasta vaikutetaan siihen, miten nuoret tekevät valintojaan.

Tulevassa yritys yhteistyössä on myös oleellisen tärkeää, minkälaista markkinointiviestintää nuorisoasiainkeskus toteuttaa ja miten sen toimet näkyvät julkisuudessa. Mikäli kuva on yksipuolinen tai toisaalta hajanainen tai heikko, on sen kaltainen kumppanuus vähempiarvoinen tai vaikeasti rakennettavissa. Yritysyhteistyön mukana kasvavien mahdollisuuksien myötä kasvaa myös näkyvyys markkinointiviestinnässä.

Nuorisoasiainkeskuksen imago yritysyhteistyökumppanina

Nuorisoasiainkeskuksen yritysyhteistyö on aikaisemmin keskittynyt verrattain kapealle alueelle, pääosin konsertteihin ja suuriin tapahtumiin tai keskeisiin toimipaikkoihin. Yritysassiakkaiden saama kokemus yhteistyöstä on ollut positiivinen ja yhteistyö on sujunut hyvin. Yritysyhteistyössä olleet kumppanit ovat yleensä halunneet jatkaa projektista toiseen. Nuorisoasiainkeskusta pidetään isona ja omalla sarallaan erittäin ammattitaitoisena toimijana. Toisaalta toiminnasta tiedetään vain aivan pieni osa, eikä nuorisoasiainkeskuksen toiminnan eettistä tai yhteiskuntavastuullista puolta ole vielä hyödynnetty.

Yritysyhteistyöstä on puuttunut toistaiseksi pitkäjänteinen kehittäminen ja hankkeissa on edetty projekti kerrallaan. Palautetietojen kerääminen on myös ollut hajanaista, siksi mielikuvasta ei ole tarkkaa käsitystä. Toisaalta on voitu havaita, että imagon kehitys on ollut viimeisen kymmenen vuoden aikana myönteistä.

Yrityksissä odotusarvo on suuri nuorisoasiainkeskuksen kaltaisen toimijan suuntautumisesta laajamittaiseen yritysyhteistyöhön. Suomalaisten mielestä yritysten kuuluisi tehdä eettisiä tekoja nimenomaan nuorisotyön puolesta, samoin yrityspuolella on havaittu tarve yhteiskuntavastuullisesti sävyttyneeseen sponsorointiin ja yhteistyöhön. Nuorisoasiainkeskuksen tilojen ja toiminnan yhteistyökumppanina toimivien järjestöjen mielikuva on kartoittamatta.

4. MARKKINOINTISTRATEGIA

Markkinointia varten tuli kaikista nuorisoasiainkeskuksen sidosryhmistä ja asiakkaista valita se, jonka mielestä nuorisoasiainkeskuksen toiminnan on ainakin oltava mieluisaa ja jonka sitoutuminen nuorisoasiainkeskuksen toiminnan keskeisiin painopisteisiin on kaikkein tärkeintä pitkän tähtäyksen suunnittelun ja kehityksen näkökulmista. Keskeisimpänä kriteerinä ydinkohderyhmän valinnassa oli se, ketkä nuoret eniten tarvitsevat kasvamisensa ja kehittymisensä nuorisoasiainkeskuksen kaltaista toimijaa. Kohderyhmän valintaa ei tehty sen perusteella, mikä on tämänhetkisen kävijäryhmän tilanne eikä sen perusteella, mikä kohderyhmä olisi yritysyhteistyössä kaikkein mieluisin. Varsin pian tuli esiin se, että ydinkohderyhmä ovat 13-16 -vuotiaat helsinkiläiset nuoret. Kun toiminnan ydinkohteena pidetään tämä haasteellinen ikäryhmä, saavutetaan myös nuorempien ikäryhmien suosio eikä ote heikkene sitä vanhemmastakaan ikäryhmästä.

Vaikka ydinkohderyhmä on tällä tavoin rajattu, ei tämä sulje pois sellaista toimintaa kehittämisen piiristä, mikä on suunnattu nuoremmille tai vanhemmille. Ydinkohderyhmä-ajattelu on keskeistä toiminnan kokonaisuuden suunnittelussa ja resursoinnissa sekä markkinoinnin mielikuvasuunnittelussa. Ydinkohderyhmäajattelu huomioidaan myös mittaroinnissa.

Koska nykyinen kohderyhmä poikkeaa jonkin verran uudesta valitusta ydinkohderyhmästä, vaatii tämän kohderyhmän tavoittaminen paitsi markkinointiviestinnän uudelleen suunnittamista niin myös toiminnan kehittämistä entistä paremmin murrosikäisen tarpeita ja tilanteita vastaavaksi.

Yritysyhteistyön kannalta murrosikäisille suunnattu toiminta on perusteltu linjaus. On vain harvoja sellaisia medioita tai toimijoita, jotka nuorisoasiainkeskusta paremmin tavoittaa tämän kohderyhmän.

Branding

Markkinoinnin projektiryhmä ja johtoryhmä teki workshoptyönä nuorisoasiainkeskuksen bränding-prosessin. Markkinoinnin bränding-ajattelu on tarpeen, vaikka ”tavanomaista kaupallista palvelua” tai tuotetta ei nuorisoasiainkeskuksesta halutakaan rakentaa. Kiitetyllä ja voimakkaalla markkinoinnilla halutaan erottua kilpailevasta tarjonnasta ja vahvistaa niitä piirteitä, jotka koetaan olevan keskeisiä toiminnan ytimessä pitkälläkin tähtäyksellä.

Näiden ydinajatuksien mukaan suunnitellaan kaikki markkinointiviestit ja markkinointiin liittyvät teot erityistapahtumista vakiotoimintaan, logoista mainontaan. Suoranaisia sloganeita ja käyttökelpoisia mainoslauseita ei tämä strategia sisällä. Paremminkin se hahmottaa nuorisoasiainkeskuksen keskeisiä ominaisuuksia. Ne ovat tärkeitä kun toteutetaan markkinointia, viestintää tai tapahtumia talon sisällä tai ulkopuolella. Nuorisoasiainkeskuslaisille tällainen bränding-ajattelu tulisi olla luonnollinen osa työskentelyä. Siksi tämän strategian viestiminen on tehtävä säännöllisesti sisäisen markkinoinnin keinoin.

Nuorisoasiainkeskuksen ominaisuudet

- turvallinen
- ammattitaitoiset ohjaajat
- aikuiset ohjaajat
- pääsääntöisesti laadukkaat tilat
- monipuolinen
- tunnettu
- edullinen
- vuorovaikutteinen, mahdollisuus päättää itse
- toisia huomioiva
- tasavertainen
- mahdollistava
- saatavilla
- aikuiskontaktit
- pitkäjänteinen
- oma paikka

Nuorisoasiainkeskuksen markkinoinnissa ja viestinnässä esiin nostettavia ominaisuuksia on paljon, eikä ole tarkoitus, että kaikkia edellä mainittuja asioita korostetaan jokaisessa markkinointiviestissä. Osa ominaisuuksista liittyy paikkoihin, missä nuorisoasiainkeskus toimii, osa taas liittyy toimintoihin, mitä tarjotaan ja kolmas ryhmä muodostuu henkisistä asioista ja siitä fiiliksestä, miten nuorisoasiainkeskuksessa työskennellään yhdessä nuorten kanssa. Kaikki edellä luetellut tekijät eivät ole tällä hetkellä tiedossa ydinkohderyhmässä, siksi murrosikäisten nuorten keskuudessa tehtävä tutkimustieto tuo arvokkaan lisän siihen, minkä osa-alueen viestintää ja markkinointia pitää tehostaa.

Käyttäjille tarjottu hyöty

- aina auki
- kiinnostavia osa-alueita
- tietous siitä, että toimii kaupungin alla
- osaaminen nuorten asioissa
- apua ongelmiin
- ryhmässä toimiminen
- samanikäisiä
- kiinnostavia harrasteita
- ajan hengessä
- vastataan lupauksiin
- joustaa tarpeen mukaan
- voi kehittyä harrastuksissaan
- neutraali
- tuen/verkostoitumisen mahdollisuus
- kokonaisvaltainen toiminta
- oppii yhteisöllisyyttä
- saa kavereita
- voi kehittyä
- saa uusista asioista tietoa, tietää mitä tapahtuu
- uskottavuus, luotettavuus

Nuorisoasiainkeskuksen markkinoinnissa ja viestinnässä tulisi mieluummin kertoa tarjottujen palveluiden hyödyistä kuin luetella tuotantolähtöisesti palvelun ominaisuuksia. Tämä koskee erityisesti niitä henkilöitä, jotka vastaavat markkinoinnista ja viestinnästä. Organisaation oma kielenkäyttö on helposti tuotantolähtöistä ja siksi tarvitaan erityisiä ponnisteluja pohtia palveluja nuorten ja erityisesti murrosikäisten nuorten näkökulmasta.

Arvomaailma välittyy ensisijaisesti hyvistä teoista. Toiseksi arvomaailma välittyy myös siinä, miten markkinointi ja viestintä on rakennettu. Markkinoinnissa puhutaankin tone of voice –termillä (markkinoinnin perussävy) siitä, miten asioista puhutaan. Tone of voice saattaa muuttua ajan kuluessa, vaikka brändin ydin ei muutukaan. Markkinoinnin tyyliä pitäisi erityisesti heijastaa ydinkohderyhmän ajattelua ja yhteiskunnassa valitsevia trendejä ja keskustelun sävyjä.

Asioita, joihin nuorisoasiainkeskuksen ydin kiteytyy

- toisista välittäminen
- mielekästä välittämistä
- tarjotaan sellaista, mitä muualta ei löydy
- fyysinen tila
- vaihtoehto kaikelle muulle
- haluan olla mukana
- pakko olla mukana
- saan elämäni kasvu
- arjen juhla
- ei vain vapaa-aikaa
- ne makeimmat jutut
- don't imitate, innovate
- tulevaisuuden tekijä
- ajattelemisen aihetta
- vapaus muuttaa kaikki
- vapaus haastaa/kyseenalaista kaikki
- minulle/meille mahdollisuus
- pakko/haluan olla mukana
- ilmapiiri, ei sisäänpäin kääntyvä
- samaistumisen kohteet löytyy sieltä
- foorumi vaikuttamiseen
- tee se meille
- fee your mind
- vapaus luoda eväitä elämisen reppuun
- elinehtona elämysten ehtymätön etsiminen
- mahdollista valita, poimia
- tule sellaiseksi, kun haluat
- tule siksi

Tärkeimmät kaksi ajatusta ovat nuorisoasiainkeskuksen brändin ytimessä: markkinoinnin halutaan viestivän sekä vetovoimaa että sitä, että nuorisoasiainkeskuksessa tehdään muutakin kuin järjestetään hienoja tempauksia.

Brändi muodostuu siis siitä, että toiminta on niin kiinnostavaa, että sinne on pakko tulla mukaan ja toiminnassa mukanaolemisessa saa ajattelemisen aiheita.

Kiteytyksenä (vaan ei sloganina) nuorisoasiainkeskus viestii itsestään seuraavankaltaista brändin ydintä:

Tule siksi.

Tämänkaltainen toiminnan lupaus eroaa kaupallisista brändeistä siinä, että toimintaa ei suunnitella vain vetovoimaiseksi ja helpoksi ratkaisuksi, vaan siinä on aina toinenkin syvempi ja pidemmälle vievä puoli. ”Ajattelemisen aiheita” ja ”oman itsensä kehittäminen” ovat myös niitä asioita, jotka työstävät nuorisoasiainkeskuksen eettisyyttä. Tällainen markkinoinnin ytimen määrittely kiinnostaa myös muita sidosryhmiä, erityisesti yrityksiä, koska siinä korostuu toiminnan eettisyys ja vastuullisuus.

5. NYKYTILANTEEN JA TAVOITETILAN VÄLINEN ERO

Markkinoinnin ja viestinnän nykytilanteen ja tavoitteen välillä on eroja. Keskeisimmät erot muodostuvat seuraavilla osa-alueilla:

- markkinoinnin ydinkohderyhmänä ovat murrosikäiset 13-16 -vuotiaat nuoret
- markkinointi keskittyy toiminnan sisällön markkinoimiseen toimipaikkojen ja toimintamuotojen esittelyn sijasta
- markkinoinnin tyylilaji (tone of voice) on aikaisempaa lähemmin nuorten maailmaa huomioiva
- markkinoinnin ydin on toimintaan ja ajatteluun kehottava
- markkinoinnissa nostetaan keskitetysti esille tiettyjä suurempia toimintakokonaisuuksia sekä eettisyyteen ja vastuullisuuteen liittyviä teemoja
- markkinoinnin ja viestinnän etenemistä aletaan seurata eri sidosryhmien näkökulmasta

Näin suuri kehitysprosessi vaatii paitsi nykyisen markkinoinnin uudelleen rakentamista myös toiminnan täsmentämistä ja konkreettisia muutoksia.

6. KEHITYSPROSESSI

Tavoitteet strategiaprosessissa

Toiminnan tavoitteiden konkretisointi on pohjana markkinoinnin kehitystyölle ja resurssien suunnittelulle ja ohjaukselle. Markkinoinnin kehitystyön ja toiminnan yleisen kehittämisen pitää toimia samaan suuntaan.

Kun kehitystyö kuvataan, on oman henkilöstön helpompi sitoutua siihen. Näin se johtaa kaikkien näkökulmasta hyväksyttävään kehityspolkuun. Tavoitteiden seuranta on myös resurssien ohjaukseen hyvä väline.

Yritysyhteistyössä on aina myös parempi, että yritykset voivat olla edistämässä yhteistyöllään isomman päämäärän saavuttamisessa kuin vain konkreettisen perustoiminnan rahoittamisessa.

Päätöksenteko strategiaprosessissa

Nuorisoasiainkeskuksessa on säännöllinen johdon katselmus - kokouskäytäntö, joka on luonteva paikka tehdä päätöksiä myös markkinoinnin strategiasta. Johdon katselmuksia on kolme kertaa vuodessa. Ne perustuvat erikseen suunniteltavalle mittaristolle, joiden osana on myös tietoa eri kohderyhmien näkökulmista. Valmistelutiimi tuottaa analysoitua tietoa, johdon katselmuksessa tehdään asioiden etenemiseen liittyviä päätöksiä ja viestintä viestii etenemisestä ja päätöksistä soveltuvin osin sekä sisäisesti että ulkoisesti.

Johdon katselmuksessa markkinointistrategisen työn eteneminen vastuutetaan henkilölle, joka käsittelee sekä mittaroinnin tuottaman tiedon että esittelee johdolle kulloinkin päätettäväksi tulevat asiat.

Eteneminen strategiaprosessissa

Markkinointistrateginen polku

Tavoitteisiin päästään vähitellen ja kaikilla rintamilla toimiminen samaan aikaan saattaa käydä raskaaksi. Jos yritysyhteistyöstrategiassa päädytään kolmen vuoden yhteistyöhön, joka alkaa vuoden 2005 puolivälissä, on hyvä myös rakentaa markkinointistrategialle tavoitteet vähintään kolmen vuoden ajanjaksolle. Ohessa on kuvaus strategiaportaikosta:

Vuosi 2004

Tehdään markkinointistrategiset päätökset ja täsmennetään tavoitteet ja toimintatavat. Toimintasuunnitelmien luomisvaiheessa mietitään myös budjettien runko ja muu resurssointi, jotta yritysyhteistyön aloittaminen voidaan tehdä hallitusti. Samaan aikaan täsmennetään johdon katselmusten toimintatapa ja mittaristo.

Vuosi 2005

Sisällöistä nostettavien kokonaisuuksien voimakkaampi viestintä ja markkinointi alkaa näkyä vuonna 2004 suunnitellun strategian mukaisesti. Samoin alkaa teemoittaisten ja ohjelmallisten pitkäjänteisten viestinnällisten kampanjoiden esiin nostaminen, keinoina puhtaasti viestinnälliset ja osittain myös markkinoinnilliset keinot. Markkinoinnissa ja viestinnässä toimitaan markkinointi- ja viestintästrategioiden mukaisesti ja brändimittauksissa näkyy todennäköisesti ensimmäiset muutokset tavoitemielikuvan suuntaan.

Vuosi 2006

Vuonna 2005 aloitetut sisällöllisten kokonaisuuksien nostattaminen voi edetä myös siihen, että niille kehittyä alabrändejä, esim. tapahtumien nimet alkavat elää voimakkaasti laajemminkin kuin vain tapahtumien taktisessa mainonnassa, niihin liittyy verkkomarkkinointia ja viestintää, ne voivat laajentua muihin tapahtumiin, kilpailuihin tai tuotteisiin nimiksi tai nimen osiksi. Koko nuorisoasiainkeskuksen mielikuva ja tunnettuus kehittyä voimakkaasti kasvaneen näkyvyyden ja kiteytetyemmän otteen vuoksi.

Vuosi 2007

Arvioidaan, mihin toimenpiteet ovat edenneet, missä tarvitaan uutta tekemistä ja mistä taas voidaan siirtää resursseja toisaalle. Vuoden 2007 aikana on myös hyvä ajankohta tarkastella markkinointistrategian päivitystä.

Vuosittaisissa markkinointi- ja viestintäsuunnitelmissa otetaan kantaa taktisin keinoin erilaisten osa-alueiden nostatuksiin. Markkinoinnin ja viestinnän konkreettisen suunnittelun lähtökohtana ovat markkinointi- ja viestintästrategiat ja mittariston antama tieto siitä, miten työ etenee tavoitteisiin nähden.

7 MITTARISTO SEURANNAN PERUSTANA

Jotta markkinointistrateginen työ toimisi suunnitellusti tavoitteiden suuntaan, on syytä rakentaa kevyt mittaristo, jolla toiminnasta saadaan tarpeellista tietoa päätöksenteon pohjaksi. Mittaristoa ei kannata rakentaa liian raskaaksi tai kalliiksi, koska siten sen toteuttaminen ontuu. Mittausjärjestelmä on myös jatkuvan muutoksen ja seurannan kohteena, sillä vain sellaista kannattaa mitata, mistä on hyötyä.

Mittaristossa keskeistä on, että mittaustulokset käydään läpi johdon katselmuksissa ja niistä tiedotetaan ainakin sisäisesti, soveltuvin osin myös ulkoisesti. Etenemisen jatkuva seuranta sitouttaa nuorisoasiainkeskuksen työntekijöistä siihen, että tavoitteita kohti ollaan määrätietoisesti menossa.

Mittaristotyöskentely myös sitouttaa eri sidosryhmiä nuorisoasiainkeskukseen. Lähes jokaista mittaustapahtumaa voi käyttää tarvittaessa myös tiedon välittämiseen toiseen suuntaan.

8. SPONSOROINNIN TAVOITTEET

Strategian yhdeksi tavoitteeksi on määriteltä, että sen toteuttaminen laajentaa markkinointiviestinnällisesti nuorisoasiainkeskuksen toiminnasta julkisuudessa välittyvää kuvaa. Aikaisemmin sponsorointiyhteistyön kohteena ovat olleet suuret konsertit (Kaivopuisto ja Pop Finlandia) sekä muutama pienempi tapahtuma. Näiden lisäksi halutaan tulevassa yri-

tysyhteistyössä välittää kuvaa kokonaisvaltaisemmin nuorisoasiainkeskuksen toiminnan eri osa-alueista.

Pääosin operointi toteutetaan nuorisoasiainkeskuksen nykyisin toiminnoin. Siten uuden toimintamallin käynnistäminen rasittaa mahdollisimman vähän nuorisoasiainkeskuksen nykyistä toimintaa, eikä sen pitäisi estää yhdenkään nuorisoasiainkeskuksen perustoiminnan toteuttamista. Mahdollisten uusien nuorisoasiainkeskuksen toimintamuotojen liittäminen yritysyhteistyöhön ratkaistaan tulevaisuudessa tapauskohtaisesti.

Uudistusten ensimmäinen vaihe luo pohjan kehittyvälle sponsorointitoiminnolle siten, että sitä voidaan organisaation oppimisprosessin myötä kehittää. Liian laajan uudistuksen toteuttaminen heti ensi vaiheessa sisältää riskin, että organisaatiota rasitetaan liikaa ja uudistuksiin sitoutuminen jää heikoksi. Liian suuret uudistukset voivat myös ärsyttää nuoria. Kehittyvän yritysyhteistyön pitäisi olla vaikuttamassa nuorisoasiainkeskuksen myönteisen mielikuvan jatkuvaan kehittymiseen.

Tavoitteena on luoda nuorisoasiainkeskukselle toimintamallit, joilla sponsorointisopimuksista saatavia tuloja ja/tai muita hyötyjä kasvatetaan. Lisäksi pyritään nykyistä pitkäaikaisempiin yhteistyösopimuksiin. Osana tätä kehitystä nuorisoasiainkeskuksen tekemät ostot ja nuorisoasiainkeskuksen toimintaan liittyvät myyntioikeudet pyritään liittämään osaksi yritysten kanssa käytäviä keskusteluja ja mahdollisesti osaksi sponsorointiyhteistyötä.

Sponsorointi liitetään osaksi nuorisotoimen budjetointia, jolla edistetään sponsorointitoiminnon seurattavuutta ja arviointia. Tavoitteena on myös lisätä viraston toteuttaman markkinoinnin arvoa osana yrityksille tarjottavaa yhteistyötä.

Image Match esitti markkinointistrategiassa, että yritysyhteistyön toteuttamiselle valitaan päävastuuhenkilö. Sponsorointiin liittyviä vastuita tulisi tarkentaa organisaatiossa muiltakin osin. Tämän uudistuksen tavoitteena on lisätä viraston ulospäin suuntautuvaa aktiivisuutta sponsorointimyyynnissä, yhdentää sponsorointiin liittyviä toimintatapoja (esim. sopimuskäytännöt), helpottaa toimintokohtaisesti toteutettavaa sponsorointimyyntiä sekä parantaa yritysten sponsorointiyhteistyöstä saamia hyötyjä.

Nuorisoasiainkeskuksen sponsoroinnin tavoitteet

- parantaa nuorisoasiainkeskuksen eri toiminnoissa nuorten kokemaa palvelua ja erilaisissa tapahtumissa välittyviä elämyksiä hyvin toteutetulla sponsorointiyhteistyöllä
- kirkastaa nuorisoasiainkeskuksen tavoitteiden mukaista mielikuvaa (määritelty markkinointi- ja viestintästrategiassa) nuorten lisäksi heidän vanhempinsa ja muiden sidosryhmien keskuudessa
- kehittää nuorisoasiainkeskuksen ja toimintojen imagoa parantamalla viraston toteuttaman markkinoinnin yhtenäisyyttä sekä saamalla pitkäaikaisiksi yhteistyökumppaneiksi merkittäviä yrityksiä
- kasvattaa sponsorointiyhteistyöstä saatavia tuloja ja tehdä sponsoroinnista merkittävämpi osa nuorisoasiainkeskuksen toimintaa
- lisätä nuorisoasiainkeskuksen mahdollisuuksia verkostoitua
- liittää sponsorointi osaksi nuorisoasiainkeskuksen toiminnan kehityssuunnitelmia (esim. tulevat sisällölliset projektit, tilahankkeet)

- laajentaa ja lisätä nuorisoasiainkeskuksen toteuttamaa sponsorointiyhteistyötä tässä sponsorointistrategiassa määriteltujen tavoitteiden mukaisesti
- kasvattaa sponsoroinnista saatavia muita hyötyjä (esim. yhteismarkkinointi, edullisemmat ostot)
- hyödyntää nuorisoasiainkeskuksen monipuolista toimintaa aiempaa tehokkaammin yritys yhteistyössä
- kasvattaa nuorisoasiainkeskuksen ja eri toimintojen markkinointia sekä viestintää sponsorointiyhteistyöstä saatavilla resursseilla

Huomioitavaa on, että kehittyvän sponsorointiyhteistyön onnistuminen edellyttää nuorten (tai muun kohderyhmän esim. heidän vanhempinsa) palvelemisen ja nuorille tarjottavan sisällön parantamisen toimimista yhteistyön päämotiivina. Sponsorointiyhteistyö, jonka päämotiiveina toimivat sponsorointikohteen sisäiset (esim. pelkkä raha) motiivit, on harvoin yritykselle kiinnostava ratkaisu.

Yleiset periaatteet

Nuorisoasiainkeskuksen sponsoroinnille on kirjoitettu muutamia vuosia sitten eettiset periaatteet, jotka ovat edelleen voimassa. Niiden periaatteiden kehittäminen tapahtuu päivittäisessä työssä yhteistyöyritysten kanssa sopimuskauden aikana.

Yritysyhteistyössä pyritään muutoinkin aikaisempaa kokonaisvaltaisemmin tuomaan esille nuorisoasiainkeskuksen toiminnan eettinen ja vastuullinen puoli. Sitä varten sponsorointimalliin on lisätty viestinnälliset ja ohjelmalliset linjaukset, joiden avulla varmistetaan, että toiminnasta välittyvät tavoitteiden mukaisesti nuorisoasiainkeskuksen perusviestit. Nuorisoasiainkeskuksen merkitys ja arvo yritys yhteistyössä on sitä korkeampi, mitä enemmän sen toiminnan eri puolia pystytään tuomaan tasapainoisesti esille. Tavoitteena on, että nuorisoasiainkeskuksen rooli vastuullisena ja eettisenä toimijana tuodaan esille yrityksille yhtä tärkeänä tekijänä kuin se, että päivittäin nuorisoasiainkeskuksen saa toimintojensa pariin tuhansia pääkaupunkiseutulaisia nuoria, joita nuorisotyöntekijät konkreettisesti tapaavat.

Nuorisoasiainkeskuksen sponsoroinnissa pyritään ensimmäisen sopimuskauden aikana muutoinkin maltillisesti kehittämään toimintaperiaatteita. Tarkoitus on hakea sekä oman henkilökunnan että muiden sidosryhmien luottamusta ammattitaitoisesti hoidetulle yritys yhteistyölle. Tämä tarkoittaa esimerkiksi sitä, että nuorisotaloja ei pääosin anneta yrityksille mainonnan mediaksi eikä nuorisotoimen eri toimintapisteitä voi yritys nimetä omalla nimellään. Tässä tarkoitetaan ns. "tittle right" -sponsorointia, jonka mukaan nuorisoasiainkeskuksen toimipisteitä nimettäisiin (esim. "Valio Gloria"). Nuorisoasiainkeskuksen toiminnan pääkohderyhmä eli nuoret eivät todennäköisesti arvosta ylikaupallista ja logoihin perustuvaa markkinointia. Tällainen kaupallisuus ei muutoinkaan sovellu nuorisoasiainkeskuksen toiminta-ajatuksen.

Promootiotoimintaa rajoitetaan myös sponsorointisopimuksissa. Sponsorointisopimukseen kirjattavat promootio-oikeudet myönnetään aina ehdollisina eli promootio-oikeuksista on aina neuvoteltava yhteistyössä nuorisoasiainkeskuksen sponsorointivastaavan kanssa ja niiden suunnittelussa on huomioitava mahdollisimman huolella yhteistyön kohde, toiminnan luonne sekä kohderyhmän ikä ja kyvyt ottaa vastaan kaupallisia viestejä. Promootio-oikeudet annetaan nuorisoasiainkeskuksen toimintaan ainoastaan pääyhteistyökumppa-

neille. Näin pystytään valvomaan mahdollisimman tehokkaasti kaupallisuuden määrää ja laatua sekä estämään ristiriitaiset viestit.

Nuorisoasiainkeskus perustavoitteena on löytää muutamia pääyhteistyökumppaneita, jotka tulisivat pidempiaikaisella sopimuksella tukemaan ja kehittämään nuorisotyötä Helsingissä. Yhteistyön kohteina olisi osallistuminen (1) johonkin nuorisoasiainkeskuksen suurempaan toimintaan, kuten 'Kaivarin konserttiin', (2) nuorisotoimen strategisesti tärkeään kampanjakokonaisuuteen (nuorisotaloja kiertävä keskustelusarja, vertaistoiminta, yhteistyö vanhempien kanssa) sekä (3) johonkin toimintakokonaisuuteen, jollainen voisi olla jokin seuraavista:

- nuorten viikonlopputoiminta
- nuorten lomatoiminta
- mediatoiminta
- tanssi
- musiikki
- teatteri
- citykulttuuri
- Kaivarin konsertti

Markkinointistrategia on laadittu yhteistyönä Image Match Oy:n kanssa.

nuorisosaian-
keskus

HELSINGIN KAUPUNKI